

Eindejaarsrapportage 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanbieding	3
Inleiding en financiële samenvatting	4
Ontwikkelingen	9
1. Corona.....	9
2. Grip op sociaal domein	9
3. Personeel	10
4. Businesscase bedrijfsvoering	11
Programma's	12
0. Bestuur en ondersteuning	12
1. Veiligheid	15
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	15
3. Economie	16
4. Onderwijs	16
5. Sport, cultuur en recreatie	16
6. Sociaal domein.....	18
7. Volksgezondheid en milieu	22
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	22
Budgetten overhevelen.....	24
Restant kredietenlijst	26
Bijlage 1 Gevolgen coronavirus voor Haaksbergen in 2020	28
Bijlage 2 Interbestuurlijk toezicht	43

Aanbieding

Aan de gemeenteraad,

In deze eindejaarsrapportage informeren wij u over de financiële ontwikkelingen in de tweede helft van 2020.

Voor de gemeente Haaksbergen staat 2020 in het teken van financieel herstel. Sinds medio maart dit jaar komt daarbij de coronacrisis, met verstrekkende maatschappelijke en financiële gevolgen. Zeker nu de maatregelen als gevolg van de 2de golf verscherpt zijn om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan en de zorg niet te overbelasten.

We starten deze eindejaarsrapportage met een hoofdstuk waarin wij u op hoofdlijnen informeren over de belangrijkste onderwerpen, die de afgelopen periode ons werk bepaald hebben: gevolgen van het coronavirus, de grip op het Sociaal Domein, belangrijke ontwikkelingen op personeelsgebied en de uitplaatsing van bedrijfsvoering. Ook schenken wij in de bijlage extra aandacht aan het interbestuurlijk toezicht in verband met de voortgang omtrent het verbeteren van toezichtdomeinen.

Daarnaast staan we in deze rapportage per beleidsprogramma stil bij de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2020 na de vaststelling van het financieel herstelplan en eerste bestuursrapportage.

Het eerste halfjaar van 2020 kreeg Haaksbergen grotendeels te maken met niet-beïnvloedbare ontwikkelingen met een nadelig effect. Het totale nadeel van de begroting 2020 werd hierdoor € 1.260.000. De tweede helft van het jaar wordt het resultaat positief beïnvloed door een aantal incidentele effecten, te weten de verkoop van gronden, een dalend aantal bijstandsccliënten en een voordelige Algemene Uitkering. De eindejaarsrapportage sluit met een voordeel van € 908.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020. Het verwachte nadeel zal hierdoor dalen naar € 352.000.

Inleiding en financiële samenvatting

Inleiding

In november 2019 heeft uw raad de begroting 2020 vastgesteld die vervolgens niet is goedgekeurd door de provincie. Na onder preventief toezichtstelling door de provincie heeft het college een herstelplan opgesteld dat door uw raad is vastgesteld op 17 juni jl. In deze eindejaarsrapportage nemen wij u mee in de (financiële) afwijkingen ten opzichte van de herziene begroting 2020.

In deze eindejaarsrapportage lichten wij afwijkingen groter dan € 15.000 op de vastgestelde budgetten toe. Dit is conform de financiële verordening. In deze rapportage zijn de gegevens tot en met half oktober verwerkt. Vanuit deze informatie hebben wij een prognose gemaakt tot het einde van dit jaar. De totalen van tabellen sluiten in sommige gevallen niet aan op het totaal van de cijfers daarboven. Dat komt doordat we hebben afgerond op duizendtallen.

Om de leesbaarheid van deze rapportage te vergroten hebben wij de wijzigingen toegelicht bij het onderdeel financiële ontwikkelingen. Daarbij maken wij onderscheid tussen incidentele en structurele effecten. Dit effect vermelden wij in de programma's achter de afwijkingen. De financiële doorwerking van structurele effecten nemen wij mee in de eerste bestuursrapportage 2021.

Op pagina 7 staat het "totaaloverzicht financiële afwijkingen per taakveld", waarbij staat aangegeven in hoeverre afwijkingen grotendeels niet beïnvloedbaar zijn. Onder de grotendeels niet beïnvloedbare afwijkingen verstaan wij, autonome ontwikkelingen, zoals loon- en prijsstijgingen en opneinderegelingen. Een (-) min is een nadeel voor de begroting.

Resultaat

Het totale voordeel in deze eindejaarsrapportage bedraagt € 1.457.000. Wij stellen voor om van de budgetten 2020 een bedrag van maximaal € 549.000 over te hevelen naar het volgende jaar. Hierdoor resteert een voordeel na budgetoverheveling van € 908.000. Het totale nadeel van de herziene begroting 2020 van € 1.260.000 daalt hiermee naar een nadeel van € 352.000.

Actie "On-hold"

Met het Herstelplan 2020 is ook de actie "on-hold" gestart. Hierdoor zijn budgethouders zeer terughoudend geweest met het besteden van hun budgetten, waardoor deze actie heeft bijgedragen tot het voordeel in deze eindejaarsrapportage. Wanneer het voordeel door een "on-hold" is gerealiseerd, wordt dit in de toelichting bij het programma aangegeven.

Verlengen kredieten

Uw raad heeft de bevoegdheid tot het langer beschikbaar houden van geautoriseerde kredieten. In deze eindejaarsrapportage stellen we voor de kredietenlijst vast te stellen met de einddata voor het doen van uitgaven ten laste van de kredieten. Dit betekent dat een aantal kredieten met maximaal twee jaar worden verlengd, die anders per 31-12-2020 zouden komen te vervallen. In het hoofdstuk 'Restant kredietenlijst' vindt u een toelichting op de verschillende kredieten.

Budgetten overhevelen

Activiteiten moeten worden uitgevoerd in het jaar waarin het budget beschikbaar is gesteld. Het kan voorkomen dat door omstandigheden activiteiten hebben kunnen plaatsvinden in het boekjaar, maar deze alsnog in het volgende boekjaar gedaan moeten worden. Ook zijn er activiteiten die gesubsidieerd worden, waarbij de verplichting doorloopt in 2021. Voor deze uitzonderingssituaties kan het bijbehorend budget overgeheveld worden naar het volgende boekjaar. Wij stellen voor om voor 2020 maximaal € 549.000 over te hevelen naar het volgende jaar. In het hoofdstuk "Budgetten overhevelen" vindt u een toelichting hierop.

Instellen bestemmingsreserves:

In deze eindejaarrapportage stellen wij uw raad voor twee bestemmingsreserves in te stellen. Hierover zijn afzonderlijke beslispunten opgenomen in het raadsvoorstel. Het betreffen de volgende bestemmingsreserves:

1. "Bestemmingsreserve Corona":

Van het rijk ontvangen wij middelen ten behoeve van de compensatie van effecten van corona. Deze middelen worden ontvangen in de Algemene Uitkering. Niet alle door het rijk beschikbaar gestelde middelen leiden direct tot het opnemen van een budget in de begroting en daarmee tot een uitgaaf op dit moment. Wanneer uit de prognose bij de eindejaarsrapportage blijkt dat hier niet direct uitgaven tegenover staan, vallen deze middelen in principe vrij in de algemene middelen.

Op termijn verwachten wij inzet van deze middelen en daarom stellen wij uw raad voor een "bestemmingsreserve corona" in te stellen, waarin wij de verkregen middelen zullen storten, die nog niet leiden tot het toevoegen van budget. In het eerste kwartaal 2021 komen wij bij u terug met kaders, waarbinnen wij de middelen gaan uitgeven.

Voor deze reserve stellen wij voor dat u het college mandateert tot het doen van onttrekkingen aan deze reserve. Wij zullen rapporteren over toevoegingen en onttrekkingen aan deze specifieke bestemmingsreserve in de bestuursrapportages. Als u deze eindejaarsrapportage vaststelt wordt er een bedrag van € 381.000 in de bestemmingsreserve Corona geplaatst. We willen de compensatie minus de kosten die we maken in 2020 storten. Het saldo is € 381.000 in 2020 en € 195.000 in 2021.

Bedrag in euro's

Onderwerp	2020	2021
Totaal corona steunpakket juni circulaire	275.000	
Totaal corona steunpakket septembercirculaire	684.000	195.000
Totaal corona steunpakket circulaire	959.000	195.000
Als nadeel meegenomen in 1e berap	158.000	
Als nadeel meegenomen in ejr	420.000	
Resterend bedrag voor in bestemmingsreserve Corona	381.000	195.000

2. "Bestemmingsreserve overhevelingen":

Overhevelingen van budgetten van het ene boekjaar naar het andere boekjaar lopen via de algemene reserve. Over de boekjaren heen is dit neutraal: aan het eind van het

boekjaar wordt het over te hevelen budget in de algemene reserve gestort en aan het begin van het daaropvolgende boekjaar wordt hetzelfde bedrag weer onttrokken en aan het desbetreffend budget toegevoegd. Op deze middelen rust een bestemming, maar ze maken aan het eind van het boekjaar wel onderdeel uit van de totale algemene reserve. Om de transparantie van de algemene reserve te vergroten stellen wij uw raad voor om voor deze overhevelingen een "bestemmingsreserve overhevelingen" in te stellen. Toevoegingen en de daaropvolgende onttrekkingen aan deze reserve stelt uw raad vast in de eindejaarrapportage. Als uw raad deze eindejaarsrapportage vaststelt wordt er een bedrag van maximaal € 549.000 in deze bestemmingsreserve gestort in boekjaar 2020 en hetzelfde bedrag wordt in boekjaar 2021 weer onttrokken.

Afwijkingen per taakveld

Bedrag in euro's

Taakveld / Programma	Bedrag	Over te hevelen
0.1 Bestuur	-52.000	125.000
0.2 Burgerzaken	-11.000	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	
0.4 Overhead	535.000	
0.5 Treasury	-40.000	
0.61 OZB woningen	-50.000	
0.62 Baten OZB-niet woningen	-80.000	
0.64 Belastingen overig	-	
0.7 Algemene uitkering	437.000	
0.8 Overige baten en lasten	-16.000	
0.10 Mutaties reserve	-381.000	
Totaal programma 0. Bestuur en ondersteuning	342.000	125.000
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	
Totaal programma 1. Veiligheid	-	
2.1 Verkeer en vervoer	27.000	80.000
2.2 Parkeren	-	
2.5 Openbaar vervoer	-	
Totaal programma 2. Verkeer, vervoer en waterst.	27.000	80.000
3.1 Economische ontwikkeling	-	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	44.000	83.000
3.4 Economische promotie	-	
Totaal programma 3. Economie	44.000	83.000
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	
4.2 Onderwijshuisvesting	-12.000	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-13.000	
Totaal programma 4. Onderwijs	-25.000	
5.1 Sportbeleid en activering	16.000	
5.2 Sportaccommodaties	-9.000	
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-5.000	
5.5 Cultureel erfgoed	-	
5.6 Media	-	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-99.000	23.000
Totaal programma 5. Sport, cultuur en recreatie	-97.000	23.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-71.000	95.000
6.2 Wijkteams	37.000	
6.3 Inkomensregelingen	387.000	
6.4 Begeleide participatie	-108.000	
6.6 Maatwerkvoorziening Wmo	25.000	
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-132.000	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	55.000	
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-48.000	18.000
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-73.000	
Totaal programma 6. Sociaal domein	72.000	113.000
7.1 Volksgezondheid	3.000	
7.2 Riolering	-	
7.3 Afval	-	
7.4 Milieubeheer	-1.000	
7.5 Begraafplaatsen	-	
Totaal programma 7. Volksgezondheid en milieu	2.000	
8.1 Ruimtelijke ordening	418.000	125.000
8.2 Grondexploitaties	-	
8.3 Wonen en bouwen	125.000	
Totaal programma 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	543.000	125.000
Totaal eindejaarsrapportage	908.000	549.000

Uit de tabel 'Afwijkingen per taakveld' blijkt dat de ontwikkelingen een voordelig effect hebben van afgerond € 908.000. Per saldo leiden deze wijzigingen (positief en negatief) tot een nadeel op de bijgestelde begroting 2020 van € 352.000. Dit is een positiever beeld dan bij de eerste bestuursrapportage verwacht werd.

Structureel effect

De structurele effecten van de in deze eindejaarsrapportage vermelde afwijkingen leiden tot het volgende financiële effect voor de jaren 2021-2024. In deze effecten zijn de ontwikkelingen van de septembercirculaire 2020 inbegrepen (zie Raadsinformatiebrief van 30 oktober 2020). De structurele effecten uit deze eindejaarsrapportage zullen wij bij de eerste bestuursrapportage 2021 als begrotingswijziging verwerken.

Bedragen in euro's

	2021	2022	2023	2024
Saldo begroting 2021-2024	19.000	104.000	375.000	95.000
Structureel effect eindejaarsrapportage 2020	-432.000	-361.000	-426.000	-406.000
Saldo 2021-2024	-413.000	-257.000	-51.000	-311.000
Stelpost accresontwikkeling		250.000	300.000	400.000
Nieuw saldo 2021-2024	-413.000	-7.000	249.000	89.000

Ontwikkelingen

In deze eindejaarsrapportage hebben wij een hoofdstuk ontwikkelingen opgenomen. In dit hoofdstuk behandelen wij onderwerpen, waarover wij u specifiek willen informeren.

1. Corona

De uitbraak van het coronavirus en de ingrijpende maatregelen om de verspreiding ervan zoveel mogelijk te beperken, hebben het dagelijkse leven sterk ontwricht. De gevolgen van corona blijven onzeker. Naast een maatschappelijk effect verwachten wij ook een sterk financieel effect. In deze eindejaarsrapportage wordt in de bijlage per programma een overzicht gegeven van de financiële impact van de coronacrisis.

In de junicirculaire verstrekte het Rijk ons € 275.000 ter compensatie. In de septembercirculaire is € 357.000 van het rijk ontvangen. Wij stellen u voor een "bestemmingsreserve corona" in te stellen, waarin wij de verkregen middelen storten, die nog niet leiden tot het toevoegen van budget aan de begroting. Voor deze reserve stellen wij voor dat uw raad het college mandateert tot het doen van onttrekkingen aan deze reserve. In de bestuursrapportages zullen wij over deze mutaties rapporteren. Behalve het corona steunpakket is ook de TOZO regeling in het leven geroepen en is er een specifieke compensatie in verband met gedeerde huur sportaccommodaties. Hoe we de algemene middelen gaan inzetten wordt in de bijlage Corona toegelicht.

2. Grip op sociaal domein

De interne werkgroep Grip op Sociaal domein is onder leiding van een projectcoördinator gestart met haar werkzaamheden. Concreet betekent dit het volgende:

- Het eerste dashboard Sociaal domein zal eind 2020 wordt gepresenteerd aan uw raad. Vervolgens verschijnt het dashboard 4 keer per jaar. We willen in de komende periode samen met de gemeenteraad het dashboard verder door ontwikkelen.
- Er is een advies / plan van aanpak opgesteld over de beschrijving van de werkprocessen die binnen de Noaberpoort worden uitgevoerd. Uitvoering van dit plan vindt de komende periode plaats zodat er meer informatie beschikbaar komt voor sturing en (kwaliteits)controle.
- De algemene voorziening Was- en strijkservice is geïmplementeerd. Voor eind 2020 hebben we de situaties van alle betreffende Wmo-cliënten opnieuw onderzocht en heeft besluitvorming plaatsgevonden.
- De businesscases voor de algemene voorzieningen dagbesteding worden samen met de betreffende organisaties voorbereid zodat er in 2021 daadwerkelijk kan worden gestart.
- De taakstelling Sociaal domein 2021 is verder geconcretiseerd in deelprojecten zodat binnen het project sturing kan plaatsvinden op realisatie.

3. Personeel

In de afgelopen periode bent u geïnformeerd over de stand van zaken personeel. In deze eindejaarsrapportage actualiseren wij deze informatie. Het onderstaand overzicht geeft de financiële stand van zaken weer van ons personeelsbudget. Daaronder treft u het verloop van het ziekteverzuim met de peildatum 31-3 en het huidige percentage aan.

Bedragen * € 1.000

Personeelsbudget 2020:	Begroot (incl wijz)	Prognose t/m dec	Saldo
Formatie / bezetting	10.462	8.816	1.646
Inhuur	259	1.799	-1.540
Totaal	10.721	10.615	106

	31-3-2020	Huidig
Ziekteverzuim	7,78%	5,54%

Ziekteverzuim

Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Door te focussen op functioneren, veerkracht en zelfregie van medewerkers, willen we de gezondheid en duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

Wij vinden de gezondheid, betrokkenheid en ontwikkeling van onze medewerkers belangrijk. Het zorgt voor meer werkplezier, minder ziekteverzuim en een hogere arbeidsproductiviteit. We stellen ons zelf ten doel structureel aandacht te besteden aan gezondheid om zo te komen tot preventie, reductie en beheersing van het ziekteverzuim. Vanaf 1 april zijn we een overeenkomst aangegaan met een nieuwe arbodienstverlening, de Bedrijfspoli. Zij coachen en begeleiden de medewerkers en ons hierin de komende jaren.

De 'corona crisis' doet iets met onze mentale gezondheid en heeft effect op ons werk. Om de effecten van de 'corona situatie' op medewerkers in kaart te brengen heeft er in juli een quickscan plaatsgevonden. De Hogeschool Amsterdam heeft deze quickscan in samenwerking met het A en O fonds gemeenten voor de gemeente Haaksbergen uitgevoerd (deze werd volledig bekostigt door het A en O fonds gemeenten). De quickscan maakte een 'foto' van de medewerkersbeleving ten aanzien van het thuiswerken tijdens de coronacrisis. Het is een momentopname en geeft een beeld van de ervaringen van medewerkers. De uitkomst van deze quickscan geeft weer hoe het thuiswerken wordt ervaren en wat de effecten hiervan zijn en hoe we ons vitaliteitsbeleid en samenwerkingen op afstand kunnen verbeteren. Met de bevindingen en de adviezen uit de quickscan is in september een vitaliteitsmaand georganiseerd door Engeryplatform waaraan medewerkers konden deelnemen (ook dit traject is door het A en O fonds gesubsidieerd).

Financieel herstelplan

Met de vaststelling van het financieel herstelplan in juni en het raadsbesluit met betrekking tot personeel in diezelfde periode heeft uw raad € 500.000 toegevoegd aan het personeelsbudget in de begroting 2020. Het oplossen van de verschillende knelpunten is voortvarend opgepakt. De meeste vacatures zijn ingevuld en we hebben een doorkijk gemaakt naar de benodigde formatie voor 2021. Deze zijn bij de begroting 2021 voorgelegd aan de raad.

Bij het opstellen van de eindejaarsrapportage hebben wij gekeken of de realisatie van de begroting in overeenstemming met het BBV is uitgevoerd.

Door uw raad zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor het oplossen van personele knelpunten in onze begroting. Hieronder treft uw raad een overzicht aan op welke taakvelden en binnen welke programma's we deze middelen hebben ingezet. In de tabel staat de prognose weergegeven van de verwachte kosten tot ultimo 2020.

Programma	Taakveld	Prognose
0	0.2 Burgerzaken	3.200
	0.4 Overhead	223.900
1	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	15.800
	1.2 Openbare orde en veiligheid	36.500
6	6.0 Sociaal domein	23.100
	6.1 Samenkracht & Burgerparticipatie	61.100
7	7.4 Milieu beheer	31.400
	8.1 Ruimtelijke ordening	10.000
Totaal		€ 405.000

4. Businesscase bedrijfsvoering

Haaksbergen wil een toekomstbestendige, zelfstandige netwerkgemeente zijn, die de Visie Haaksbergen 2030 gaat realiseren voor en met zijn inwoners. Op 25 september 2019 heeft uw raad besloten op welke wijze opvolging te geven aan het onderzoeksrapport van Rijnconsult 'Een toekomstbestendig en zelfstandig Haaksbergen'. Daarop aansluitend heeft uw raad op 18 december 2019 de kaders vastgesteld voor het opstellen van een businesscase, in afstemming met Enschede en Hengelo, voor het uitbesteden van de Haaksbergse bedrijfsvoering aan Enschede of Hengelo. Ook wordt inzichtelijk gemaakt welke investering nodig is wanneer Haaksbergen de bedrijfsvoering in eigen huis houdt en versterkt. Op basis van de bestuursopdracht is in samenwerking met Enschede, Hengelo en de provincie Overijssel een proces gestart in een aantal fasen. De eerste fase is gestart in februari van dit jaar en is inmiddels afgerond en heeft geleid tot een keuze voor Hengelo.

Na de zomervakantie is een start gemaakt met fase 2. Daartoe is op 6 oktober 2020 de gezamenlijke opdracht voor fase 2 inclusief uitgangspunten/randvoorwaarden vastgesteld door de colleges van Hengelo en Haaksbergen. Uw raad is hierover op 14 oktober geïnformeerd. Fase 2 bestaat uit het opstellen van een businesscase die het voor Haaksbergen mogelijk maakt een definitieve keuze te maken tussen of in zijn geheel of grotendeels uitplaatsen van de bedrijfsvoering naar Hengelo. Daarbij moet ook duidelijk

worden welke voorwaarden en kosten hieraan zitten. In deze fase wordt ook het scenario 'zelf blijven doen in eigen huis en in eigen huis ontwikkelen/versterken' expliciet inzichtelijk gemaakt. Inmiddels is een projectorganisatie opgetuigd en wordt uitwerking gegeven aan het opstellen van de businesscase bedrijfsvoering. Gepland is deze fase in het voorjaar van 2021 af te ronden gevolgd door besluitvorming. In de daaropvolgende fase werken we aan implementatie van de uitkomsten van de voorliggende fasen.

Programma's

0. Bestuur en ondersteuning

Taakveld 0.1 Bestuur

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Mutatie personele kosten	-43.000	I
Overige kosten	-9.000	I
Totaal taakveld 0.1 Bestuur	-52.000	

Mutatie personele kosten (N € 43.000, budgetneutraal met andere taakvelden)

Dit betreft een mutatie van het personele budget tussen diverse taakvelden, welke geen invloed heeft op het saldo. Zie ook hoofdstuk "ontwikkelingen, onderdeel personeel".

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige kosten	-11.000	I
Totaal taakveld 0.2 Burgerzaken	-11.000	

Taakveld 0.4 Overhead

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Mutatie personele kosten	279.000	I
Uitstel aanschaf inventaris en materiaal	51.000	I
Uitstel vervanging wagenpark	50.000	I
ARBO minder uitgaven	16.000	I
Vervallen bijdrage voorziening voor het generatiepact	-22.000	S
Uitgestelde investeringen automatisering	75.000	I
Bijdrage werkplekken	15.000	S
Automatiserings- en informatiseringskosten	66.000	I
Overige afwijkingen	5.000	I
Totaal taakveld 0.4 Overhead	535.000	

Mutatie personele kosten (V € 279.000, budgetneutraal met andere taakvelden)
Dit betreft een mutatie van het personele budget tussen diverse taakvelden, welke geen invloed heeft op het saldo. Zie ook hoofdstuk "ontwikkelingen, onderdeel personeel".

Uitstel aanschaf inventaris en materiaal (V € 51.000)

In verband met het 'on hold' zetten van projecten en werkzaamheden zijn de exploitatiebudgetten niet volledig uitgegeven. Ook zijn de coronamaatregelen en de businesscase uitplaatsing bedrijfsvoering hierop van invloed.

Uitstel vervanging wagenpark (V €50.000)

In verband met de businesscase uitplaatsing bedrijfsvoering is het wagenpark, hoewel volledig afgeschreven, niet vernieuwd.

ARBO minder uitgaven (V €16.000)

Op dit budget is minder uitgegeven dan geraamd. Dit vindt zijn oorzaak in een capaciteitsprobleem en de prioriteitstelling bij personeelszaken.

Vervallen bijdrage voorziening voor het generatiepact (N €22.000)

Bij het invoeren van het generatiepact is hiervoor een bijdrage uit de voorziening personeel geraamd. Inmiddels zijn in de totale loonkosten de kosten van het generatiepact geïntegreerd. Daarom kan deze bijdrage uit de voorziening structureel vervallen.

Uitgestelde investeringen automatisering (V €75.000)

In het kader van "On hold" hebben we de geplande investeringen op het Investeringskrediet 2019 "on hold" gezet. In 2021 is dit budget nodig om ICT op het gewenste niveau te krijgen, het gaat om het krediet Vervanging Hard- en software 2019.

Bijdrage werkplekken (V €15.000)

Deze bijdrage ontvangen wij in 2020 van Domijn voor de ICT-voorzieningen op de door hen te gebruiken werkplekken. Met ingang van 2021 is de bijdrage hiervoor € 23.000.

Automatiserings- en informatiseringkosten (V €66.000)

In verband met de businesscase uitplaatsing bedrijfsvoering en de 'on hold' acties zijn uitgaven voor deze budgetten vertraagd en uitgesteld.

Taakveld 0.5 Treasury

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere dividendinkomsten	-40.000	I
Totaal taakveld 0.5 Treasury	- 40.000	

Lagere dividendinkomsten (N 40.000)

De geraamde dividendinkomsten vallen € 40.000 lager uit vanwege lagere dividenduitkeringen dan geraamd. Dit gaat bij Twence om een bedrag van € 33.000 en bij Crematoria Twente om een bedrag van € 7.000.

Taakveld 0.6 OZB en overige belastingen

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lagere OZB-inkomsten woningen	-50.000	I
Lagere OZB-inkomsten niet-woningen	-80.000	I
Totaal taakveld 0.6 OZB en overige belastingen	- 130.000	

Lagere OZB-inkomsten Woningen (N 50.000)

De OZB-inkomsten zijn € 50.000 lager dan geraamd. Dit komt voornamelijk door ingediende bezwaarschriften via no cure no pay kantoren.

Lagere OZB-inkomsten niet-woningen (N 80.000)

Ondernemers in Haaksbergen krijgen uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen tot 1 oktober 2020. In de eerste bestuursrapportage werd al een nadeel van € 50.000 opgenomen als gevolg van corona op de OZB. We verwachten nogmaals € 50.000 van de OZB niet-woningen niet te kunnen innen. Vanwege het uitstellen van betalingen en het opschorten van invorderingstrajecten is de verwachting dat we € 50.000 minder belastingopbrengsten ontvangen omdat er in de tussentijd mogelijk ondernemingen failliet gaan. Voor de communicatie hierover naar ondernemers en het vastleggen van afspraken worden kosten gemaakt in de vorm van uren (€ 30.000).

Taakveld 0.7 Algemene Uitkering

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Corona steunpakket	357.000	I
Restmutatie	80.000	S
Totaal taakveld 0.7 Algemene uitkering	437.000	

Corona steunpakket (V € 357.000)

Zoals in de raadsinformatiebrief met uw raad is gedeeld hebben wij in de septembercircularre een bedrag van € 357.000 ontvangen als corona steunpakket. De lasten die hier tegenover staan worden opgenomen in de programma's.

Restmutatie (V € 80.000)

De structurele effecten van de septembercircularre 2020 worden verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2021. De jaren 2021-2024 hebben een structureel negatief effect.

Taakveld 0.8 overige baten en lasten

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-16.000	S
Totaal taakveld 0.8 overige baten en lasten	-16.000	

Regeling specifieke uitkering stimulering sport (N € 16.000, neutraal met taakveld 5.1)

Het recht op aftrek van BTW voor gemeenten met betrekking tot kosten voor sportaccommodaties is met ingang van 1 januari 2019 komen te vervallen. Daarvoor is een nieuwe compensatieregeling in de plaats gekomen: de regeling specifieke uitkering

stimulering sport (SPUK Sport). Een deel van de ontvangen uitkering (totaal € 93.124, vrijwel gelijk aan de begroting) corrigeren wij naar het taakveld overige baten en lasten, omdat dit een compensatie is voor het effect van de wijziging op het btw-mengpercentage.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Reserve corona steunmaatregelen	-381.000	I
Totaal taakveld 0.10 Mutaties reserves	-381.000	

Reserve corona steunmaatregelen (N € 381.000)

In de bijlage Corona, die als bijlage bij deze bestuursrapportage is gevoegd, is voor Haaksbergen in beeld gebracht welke extra uitgaven in het kader van compensatie van Corona-maatregelen door de gemeente zijn gedaan.

In de juni- en de septembercirculaire heeft Haaksbergen compensatie middelen ontvangen van het rijk. In de eerste bestuursrapportage zijn een deel van deze middelen toegevoegd aan de begroting. Voor de middelen uit de septembercirculaire wordt nu in deze eindejaarrapportage voorgesteld de begroting aan te passen.

Niet alle middelen van de door het rijk beschikbaar gestelde compensatie is toegevoegd aan de begroting. Wij verwachten dat wij deze middelen op termijn nodig zullen hebben voor compensatie en stellen u voor deze te doteren aan de "bestemmingsreserve Corona". In deze rapportage wordt u gevraagd deze reserve in te stellen.

1. Veiligheid

Voor programma 1 zijn geen afwijkingen > € 15.000 te vermelden.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Verlichting	20.000	I
Verkeersveiligheid	20.000	I
Overig	-13.000	S
Totaal taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water	27.000	

Verlichting (V € 20.000)

Doordat het vervangen van de openbare verlichting is vertraagd, ontstaat in 2020 een vrijval aan kapitaallasten van € 20.000.

Verkeersveiligheid (V € 20.000)

Op verkeersveiligheid wordt als gevolg van de 'on hold' actie een onderbesteding verwacht van € 20.000.

3. Economie

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Actieplan Centrum	44.000	I
Totaal taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	44.000	

Actieplan Centrum (V € 44.000)

Voor het actieplan centrum is in 2020 is het tweede voorschot van € 80.000 van de provinciale subsidie stadsarrangement Haaksbergen ontvangen. Mede als gevolg van corona worden in 2020 niet alle activiteiten gekoppeld aan deze subsidie uitgevoerd. Om in 2021 alsnog uitvoering te kunnen geven aan deze activiteiten en de benodigde cofinanciering wordt voorgesteld een bedrag van € 83.000 over te hevelen naar 2021. Na overheveling resteert in 2020 een budget van € 57.000 waarvan € 44.000 als voordeel wordt meegenomen in deze eindejaarsrapportage. Dit voordeel is ontstaan door niet aangevraagde subsidie voor het gevelfonds.

4. Onderwijs

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige afwijkingen baten	-8.500	S
Overige afwijkingen lasten	-3.500	I
Totaal taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	- 12.000	

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige afwijkingen	-13.000	I
Totaal taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-13.000	

5. Sport, cultuur en recreatie

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Regeling specifieke uitkering stimulering sport	16.000	S
Totaal taakveld 5.1 Sportbeleid en activiering	16.000	

Regeling specifieke uitkering stimulering sport (V € 16.000, neutraal met taakveld 0.8)

Het recht op aftrek van BTW voor gemeenten met betrekking tot kosten voor sportaccommodaties is met ingang van 1 januari 2019 komen te vervallen. Daarvoor is een nieuwe compensatieregeling in de plaats gekomen: de regeling specifieke uitkering

stimulering sport (SPUK Sport). Een deel van de ontvangen uitkering (totaal € 93.124, vrijwel gelijk aan de begroting) corrigeren wij naar het taakveld overige baten en lasten, omdat dit een compensatie is voor het effect van de wijziging op het btw-mengpercentage.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige afwijkingen baten	-6.000	I
Overige afwijkingen lasten	-3.000	I
Totaal taakveld 5.2 Sportaccommodaties	-9.000	

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige afwijkingen	-5.000	I
Totaal taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.000	

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Mutaties in euro's

Afwijkingen taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Bijdrage Nat. Restauratiefonds voor De Korenbloem	21.000	I
Dotatie aan voorziening onderhoud gebouwen	-21.000	I
Totaal taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	0	

Bijdrage Nationaal Restauratiefonds voor De Korenbloem (Per saldo neutraal)

Wij hebben een bijdrage gekregen van € 21.000 van het Nationaal Restauratiefonds voor Korenmolen De Korenbloem. Dit bedrag doteren wij aan de voorziening onderhoud gebouwen omdat hieruit de onderhoudskosten worden betaald.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Mutatie personele kosten	-99.000	I
Totaal taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-99.000	

Mutatie personele kosten

Dit betreft een mutatie van het personele budget tussen de taakvelden, welke geen invloed heeft op het saldo. Zie ook hoofdstuk "ontwikkelingen, onderdeel personeel".

6. Sociaal domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Mutatie personele kosten	-95.000	I
Uitgaven Humanitas en innovatieve projecten	16.000	I
Overige afwijkingen	8.000	I
Totaal taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-71.000	

Mutatie personele kosten (N € 95.000, budgetneutraal met andere taakvelden)

Dit betreft een mutatie van het personele budget tussen de taakvelden, welke geen invloed heeft op het saldo. Zie ook hoofdstuk "ontwikkelingen, onderdeel personeel".

Uitgaven Humanitas en innovatieve projecten (V € 16.000)

Als gevolg van corona en de bestedingenstop blijven de uitgaven op de inzet van Humanitas nog meer achter dan wij bij de eerste bestuursrapportage verwachtten (voordeel € 8.000). Daarnaast is er, om dezelfde redenen, minder uitgegeven aan innovatieve projecten Wmo en jeugd (voordeel € 8.000).

Taakveld 6.2 Wijkteams

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Centrum Jeugd en Gezin en uitvoeringskosten toegang Wmo en Jeugd	37.000	I
Totaal taakveld 6.2 Wijkteams	37.000	

Uitvoeringskosten toegang Wmo en Jeugd (V € 37.000)

Door corona en de bestedingenstop zijn er minder activiteiten op het gebied van het Centrum voor Jeugd en Gezin uitgevoerd (voordeel € 12.000). Dat geldt ook voor de Uitvoeringskosten toegang Wmo en Jeugd (voordeel € 25.000).

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Loonkostensubsidie	-73.000	I
Bijstand	382.000	I
Algemene kosten bijstandsverlening	-65.000	I
BBZ-onderzoekskosten	35.000	I
WSW-loonkosten	108.000	I
Totaal taakveld 6.3 Inkomensregelingen	387.000	

Loonkostensubsidie (N € 73.000)

Er hebben meer mensen van de regeling gebruik gemaakt waardoor de kosten hoger zijn.

Bijstand (V € 382.000)

Het aantal bijstandsccliënten is gedaald ten opzichte van het begrote aantal. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 321.000. In verband met dit dalend aantal bijstandsccliënten zijn de kosten lager uitgevallen dan op voorhand verwacht. Hier ontstaat een voordeel van € 61.000. Wij houden rekening met een gemiddeld 312 bijstandsccliënten in 2020.

Algemene kosten bijstandsverlening (N € 65.000)

De Buig is ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020 met € 65.000 naar beneden bijgesteld.

Bbz onderzoekskosten (V € 35.000)

In verband met de coronacrisis is de TOZO-regeling door het rijk in het leven geroepen. We zien dat hier gebruik van gemaakt wordt, waardoor minder gebruik wordt gemaakt van de Bbz. We verwachten hier een voordeel van € 35.000.

Correctie Wsw loonkosten (V € 108.000, neutraal met taakveld 6.4)

Het budget voor Wsw loonkosten stond per abuis op het taakveld 6.3 begroot. Dit is gecorrigeerd naar het juiste taakveld 6.4.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Wsw loonkosten	-108.000	I
Totaal taakveld 6.4 Begeleide participatie	-108.000	

Correctie WSW-loonkosten (N € 108.000, neutraal met taakveld 6.3)

Het budget voor WSW-loonkosten stond per abuis op het taakveld 6.3 begroot. In dit taakveld wordt het gecorrigeerd.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Lokale inclusie-agenda	25.000	I
Totaal taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	25.000	

Lokale inclusie-agenda (V € 25.000)

Voor het opstellen en uitvoeren van de lokale inclusie-agenda is voor 2020 €25.000 gereserveerd. Het is een onderdeel van het brede beleidsplan sociaal domein. Het opstellen van dit beleidsplan is doorgeschoven naar 2021. In de begroting 2021 is opnieuw € 25.000 beschikbaar voor dit doel.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Correctie budget PGB HO	-100.000	S
Meerkosten Wmo door corona	-32.000	I
Totaal taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-132.000	

Correctie budget PGB HO (N € 100.000, neutraal met taakveld 6.72)

Het budget voor PGB Huishoudelijke ondersteuning stond per abuis op het taakveld 6.72 begroot. Dit wordt gecorrigeerd naar het juiste taakveld 6.71.

Meerkosten Wmo door corona (N € 32.000)

Het Rijk heeft afspraken gemaakt met de VNG over de vergoeding van de meerkosten die zorgaanbieders maken/ hebben gemaakt in de periode van maart tot en met december 2020. Te denken valt hierbij aan aanschaffen van beschermingsmiddelen (mondkapjes, handgels) of aan het aanpassen of extra huren van locaties om de 1,5 meter afstand te organiseren. Deze regeling hebben we ook regionaal opgesteld en sluit aan op de landelijke regeling. De regionale regeling is op 28 oktober vastgesteld door de bestuurscommissie OZJT.

De meerkosten Wmo schatten wij op dit moment op € 32.000. Gemeenten krijgen deze volledig of in ieder geval grotendeels vergoed door het Rijk. Bij de junicirculaire 2020 van het Rijk hebben wij voor Wmo al €17.000 toegekend gekregen. Bij de decembercirculaire volgt nog een aanvullende vergoeding.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Correctie budget PGB HO	100.000	S
Meerkosten Wmo door corona	-55.000	I
Overige afwijkingen	10.000	I
Totaal taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	55.000	

Correctie budget PGB HO (V € 100.000, neutraal met taakveld 6.71)

Het budget voor PGB Huishoudelijke ondersteuning stond per abuis op het taakveld 6.72 begroot. Dit wordt gecorrigeerd naar het juiste taakveld 6.71.

Meerkosten Jeugd door corona (nadeel € 55.000)

De rijksoverheid heeft afspraken gemaakt met de VNG over de vergoeding van de meerkosten die zorgaanbieders maken/ hebben gemaakt in de periode van maart tot en met december 2020. Te denken valt hierbij aan aanschaffen van beschermingsmiddelen (mondkapjes, handgels) of aan het aanpassen of extra huren van locaties om de 1,5 meter afstand te organiseren. Ook deze regeling hebben we regionaal opgesteld en sluit aan op de landelijke regeling. De regionale regeling is op 28 oktober vastgesteld door de bestuurscommissie OZJT.

De meerkosten Jeugd schatten wij op dit moment in op € 55.000. Gemeenten krijgen deze volledig of in ieder geval grotendeels vergoed door het Rijk. Bij de junibrief 2020

van het Rijk hebben wij voor Jeugd al € 38.000 toegekend gekregen. Bij de decembercirculaire volgt nog een aanvullende vergoeding.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Correctie budget PGB HO	-30.000	I
Meerkosten Wmo door corona	-18.000	I
Totaal taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-48.000	

6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (N € 30.000, grotendeels neutraal via taakveld 0.7 algemene uitkering)

De minister van Volksgezondheid heeft besloten, dat inwoners met een indicatie voor een Wmo-maatwerkvoorziening in de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage hoeven te betalen in verband met de coronacrisis. Daardoor lopen wij ongeveer € 30.000 inkomsten mis. Het kabinet heeft in de septembercirculaire gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd voor de eigen bijdragen. Voor ons gaat dit om een bedrag van € 27.000.

Brede aanpak dak- en thuisloosheid (N € 18.000, neutraal via taakveld 0.7 algemene uitkering)

Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en ervoor zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Naast centrumgemeenten ontvangen ook regiogemeenten hiervoor incidentele middelen. In 2020 ontvangen we € 18.000. Er wordt regionaal aanvullend beleid voor maatschappelijke opvang opgesteld. Naar verwachting wordt dat in 2021 uitgevoerd. Deze middelen worden daarom overgeheveld naar 2021.

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Jeugdbescherming en Jeugdzorgplus	-73.000	I
Totaal taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-73.000	

Jeugdbescherming en Jeugdzorgplus (N € 73.000)

Recent hebben wij van het OZJT de afrekening maatregelhulp 2019 ontvangen. Op basis van de werkelijk ingezette maatregelhulp dienen wij een bedrag van ruim € 73.000 meer te betalen aan de aanbieders van deze jeugdzorg (jeugdbescherming, jeugdreclassering en Jeugdzorg+) dan wij in 2019 aan voorschot hebben betaald. Dit nadeel heeft volledig betrekking op het onderdeel Jeugdzorg+. Er zijn meer jeugdigen in Jeugdzorg+ geplaatst dan in voorgaande jaren. Eén traject Jeugdzorg+ kost ongeveer € 140.000 voor een heel jaar. Eén of enkele jeugdige(n) meer of minder in Jeugdzorg+ dan begroot heeft daarom meteen een fors financieel gevolg.

7. Volksgezondheid en milieu

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige afwijkingen	3.000	I
Totaal taakveld 7.1 Volksgezondheid	3.000	

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Overige afwijkingen	-1.000	I
Totaal taakveld 7.4 Milieubeheer	-1.000	

8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Mutatie personele kosten	-36.000	I
Verkoop gronden	554.000	I
Boekwaarde	-100.000	I
Totaal taakveld 8.1	418.000	

Mutatie personele kosten (N € 36.000, budgetneutraal met andere taakvelden)

Dit betreft een mutatie van het personele budget tussen diverse taakvelden, welke geen invloed heeft op het saldo. Zie ook hoofdstuk "ontwikkelingen, onderdeel personeel".

Verkoop gronden

De gronden bij de Hassinkborgh zijn verkocht voor € 500.000. De huidige boekwaarde is € 100.000 waardoor per saldo een voordeel ontstaat van € 400.000.

Daarnaast zijn percelen verkocht aan de Kalter voor € 27.000 en de Spoelstraat voor € 27.000. Deze percelen hebben geen boekwaarde, dus leveren een resultaat van € 54.000 in 2020.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Mutaties in euro's

Afwijking per taakveld	Bedrag	Inc./Str.
Woning Scholtenhagenweg	95.000	I
Loket energiebesparing	30.000	I
Totaal taakveld	125.000	

Woning Scholtenhagenweg (V € 95.000)

De verkoop van het woonrecht van de voormalige badmeesterswoning aan de Scholtenhagenweg leidt in 2020 tot een voordeel van € 95.000. Echter in 2021 wordt de woning gesloopt. De sloopkosten bedragen € 25.000 en de restant boekwaarde is € 126.000. Hierdoor ontstaat in 2021 een eenmalig nadeel van € 151.000 en een structureel voordeel van € 21.000 vanwege de structurele last die wegvalt. Dit wordt verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2021.

Loket energiebesparing (V 30.000)

Op het budget voor het loket energiebesparing resteert als gevolg van corona een onderbesteding in 2020 van € 30.000.

Budgetten overhevelen

Activiteiten moeten worden uitgevoerd in het jaar waarin het bijbehorend budget beschikbaar is gesteld. Het kan echter voorkomen dat door omstandigheden deze activiteiten in het boekjaar niet hebben kunnen plaatsvinden, maar deze alsnog in het volgende boekjaar gedaan moeten worden. Ook zijn er activiteiten die gesubsidieerd worden, waarbij de verplichting doorloopt in 2021. Voor deze uitzonderingssituaties kan het bijbehorend budget overgeheveld worden naar het volgende boekjaar.

Wij stellen voor om voor 2020 maximaal € 549.000 over te hevelen naar 2021.

In de tabel hieronder staat een totaaloverzicht van de over te hevelen budgetten weergegeven.

Bedragen in euro's

Progr.	Taakveld	Taakveldomschrijving	Omschrijving	Max. Bedrag
0	0.1	Bestuur	Opstellen businesscase	125.000
2	2.1	Verkeer, wegen en water	Onderhoud wegen	80.000
3	3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	Actieplan Centrum	83.000
5	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	LEADER programma	23.000
6	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Grip op sociaal domein	95.000
6	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	Brede aanpak dak- en thuisloosheid	18.000
8	8.1	Ruimtelijke ordening	Omgevingswet	125.000
Totaal over te hevelen				549.000

Toelichting

Taakveld 0.1 - Opstellen businesscase (€ 125.000)

In de begroting 2020 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 125.000 voor het opstellen van de businesscase uitplaatsen bedrijfsvoering. De inzet voor deze businesscase kon in 2020 gedekt worden uit de reguliere budgetten.

In 2021 zal voor het verder uitwerken van de businesscase inzet gepleegd worden. Daarom stellen wij voor maximaal € 125.000 over te hevelen naar 2021.

Taakveld 2.1 - Onderhoud wegen (€ 80.000)

Niet alle geplande onderhoudswerkzaamheden konden worden uitgevoerd in 2020. Voorgesteld wordt om maximaal € 80.000 over te hevelen naar 2021, zodat deze werkzaamheden alsnog kunnen worden uitgevoerd.

Taakveld 3.3 - Actieplan Centrum (€ 83.000)

Voor het Actieplan Centrum is in 2020 is het tweede voorschot van € 83.000 van de provinciale subsidie stadsarrangement Haaksbergen ontvangen. Mede als gevolg van corona worden in 2020 niet alle activiteiten, gekoppeld aan deze subsidie uitgevoerd. Om in 2021 alsnog uitvoering te kunnen geven aan deze activiteiten wordt voorgesteld een bedrag van maximaal € 83.000 over te hevelen naar 2021.

Taakveld 5.7 - LEADER programma (€ 23.000)

Wij stellen een overheveling van budgetten vanwege het LEADER programma voor. In 2017 en 2019 hebben wij projecten beschikt. Voor één van de projecten hebben we 2020 de eerste rekening ontvangen, maar voor de andere nog niets. Hiervoor is vorig jaar € 29.000 overgeheveld. De financiële afwikkeling vindt bij LEADER projecten na afronding van een project plaats. Omdat het bij LEADER projecten om grotere projecten gaat is dit soms een aantal jaren nadat de beschikking is afgegeven. Omdat de laatste afrekeningen nog moeten komen zullen we € 23.000 over te hevelen.

Taakveld 6.1 - Grip op sociaal domein (€ 95.000)

In 2020 is voor het project Grip op sociaal domein € 110.000 beschikbaar gesteld na de budgetoverheveling uit 2019. Vanwege de corona-crisis is het deelproject met de huisartsen (externe verwijzers) nagenoeg stil komen te liggen. De extra capaciteit die is aangetrokken is voornamelijk ingezet voor publieke gezondheid (corona) en daarom uiteindelijk niet ten laste gebracht van dit budget. De invoeringskosten voor de algemene voorziening Was- en Strijkservice zijn betrokken bij de betreffende businesscase. Verder zijn de nodige voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de overige deelprojecten zoals die benoemd staan in de begroting 2021. Daadwerkelijke uitvoering hiervan staat gepland in 2021. Wij stellen daarom voor de overige € 95.000 over te hevelen naar 2021.

Taakveld 6.81 - Brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 18.000)

Het kabinet wil dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en ervoor zorgen dat niemand op straat hoeft te slapen. Naast centrumgemeenten ontvangen ook regiogemeenten hiervoor incidentele middelen. In 2020 hebben we € 18.000 ontvangen. Er wordt regionaal aanvullend beleid voor maatschappelijke opvang opgesteld. Naar verwachting wordt dat in 2021 uitgevoerd. Deze middelen worden daarom overgeheveld naar 2021.

Taakveld 8.1 - Omgevingswet (€ 125.000)

In de loop van 2020 is bekend geworden dat de invoering van de Omgevingswet een jaar is uitgesteld (van 1 januari 2020 naar 1 januari 2021). Daardoor worden veel werkzaamheden doorgeschoven naar 2021. Wij stellen daarom voor om het resterend budget van maximaal € 125.000 over te hevelen naar 2021.

Restant kredietenlijst

Het volgende overzicht geeft de status van de kredieten van medio oktober 2020 weer.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving krediet	Restant 31-12-2019	In 2020 verstrekt krediet	Uitgaven in 2020	Restant krediet	Raadsbesluit	Afschrijvings termijnen	Vervaldatum	Uitgestelde vervaldatum
Aansluiting Kolenbranderweg op N18	260		0	260	2012	25 jaar	31-12-2020	Afgerond
Gebiedsontwikkeling centrum	470		12	458	2014	25 jaar	31-12-2020	31-12-2021
Herschikking schoollocaties	145		19	126	2015	40 jaar	31-12-2020	Afgerond
Extreme buien 2015 - 2017	1.733		72	1.661	Begroting 2015-2017	60 jaar	31-12-2020	31-12-2022
Nieuwbouw basisschool De Kameleon	275		135	140	2017	40 jaar	31-12-2020	Afgerond
Opwaardering Kerkweg 2017 - 2018	155		0	155	Begroting 2017	25 jaar	31-12-2020	Afgerond
Afwaardering N18	2.050	1.225	0	3.275	Begroting 2017	25 jaar	31-12-2020	31-12-2021
GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2017	869		21	848	Begroting 2017	60 jaar	31-12-2020	31-12-2022
GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2018	1.694		29	1.665	Begroting 2018	60 jaar	31-12-2020	31-12-2022
Rotonde Hengelosestraat / Veldmaterstraat	481		38	443	Begroting 2018	25 jaar	31-12-2020	31-12-2021
Aanpassing Veldmaterstraat	226		18	208	Begroting 2018	25 jaar	31-12-2020	31-12-2021
Realisatie milieu eilanden	240		0	240	Begroting 2018	15 jaar	31-12-2020	31-12-2021
Nieuwbouw Assink	115		1	114	Begroting 2019	40 jaar	31-12-2020	31-12-2021
Parkeerplaatsen fietscrossvereniging DVO	4		0	4	Begroting 2018	25 jaar	31-12-2020	Afgerond
Vervanging en renovatie openbare verlichting 2019	11		0	11	Begroting 2019	15 jaar	31-12-2020	Afgerond
Vervanging hard- en software 2019	269		112	157	Begroting 2019	5 jaar	31-12-2020	31-12-2021
Huisvestingsconcept 2020	0	400	0	400	Begroting 2020	25 jaar	31-12-2021	
GRP 2017-2020 Kredietjaar 2019	1.441		3	1.438	Begroting 2019	60 jaar	31-12-2020	31-12-2022
Vervanging openbare verlichting 2020	0	150	3	147	Begroting 2020	15 jaar	31-12-2021	
GRP 2017-2020 Kredietjaar 2020	0	1.826	17	1.809	Begroting 2020	60 jaar	31-12-2021	
Vervanging WMO 2020	0	50	0	50	Begroting 2020	5 jaar	31-12-2021	
Vervanging hard- en software 2020	0	330	22	308	Begroting 2020	5 jaar	31-12-2021	

Verlenging krediet (langer dan 2 jaar)

Gebiedsontwikkeling centrum

Dit betreft het krediet voor de herinrichting van de Molenstraat. Nu de bouw van het pand aan de Molenstraat 1 gereed is kunnen we starten met de herinrichting van de Molenstraat. De uitwerking van de plannen is inmiddels gereed en afgestemd in de werkgroep Openbare ruimte vanuit het actieplan centrum.

Extreme buien 2015-2017

Binnen dit krediet staan nog werkzaamheden gepland onder andere voor Veldmaat, Benninkstraat, rotonde Hengelosestraat-Goorsestraat en de Brink.

Afwaardering N18

Met betrekking tot de afwaardering n18 heeft de provincie op 31 januari 2019 ingestemd met een verlenging van de uitvoeringstermijn tot 1 oktober 2021.

GRP 2017 – 2020 kredietjaar 2017

Binnen dit krediet staan nog werkzaamheden gepland aan onder andere de Werfheegde en de Kempke.

GRP 2017 - 2020 kredietjaar 2018

Binnen dit krediet staan nog werkzaamheden gepland aan onder andere de Parallelweg, Schubertstraat en de Molenstraat.

Rotonde Hengelosestraat/Veldmaterstraat en aanpassing Veldmaterstraat

Dit zijn onderdelen van de "on-hold" actie. Er wordt onderzocht of deze investering nog noodzakelijk is. Voorlopig wordt voorgesteld de vervaldatum te verlengen met een jaar.

Realisatie milieu eilanden

Van het krediet milieu eilanden is in 2020 het milieu eiland aan de Mr. Eenhuisstraat gerealiseerd. De overige te actualiseren milieueilanden staan op de planning voor 2021.

Nieuwbouw Assink

Bij de programmabegroting 2018 is dit voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van het Assink. Zoals in de programmabegroting 2021 is aangegeven kunnen wij niet eerder budget vrijmaken voor deze vervangende nieuwbouw, dan wanneer onze financiële situatie weer op orde is. Wij hebben echter aangegeven dat wij financiële ruimte willen vinden langs twee sporen. Enerzijds willen wij in 2021 een voorzieningendiscussie houden. Anderzijds blijven wij met 't Assink in gesprek over verschillende scenario's en financieringsmogelijkheden. Hiervoor willen wij het voorbereidingskrediet inzetten, en daarom stellen wij voor dit krediet te verlengen naar 2021.

Vervanging hard- en software 2019

In het kader van "On hold" hebben we de geplande investeringen op het Investeringskrediet 2019 "on hold" gezet. In 2021 is dit budget nodig om ICT op het gewenste niveau te krijgen.

GRP 2017-2020 Kredietjaar 2019

Binnen dit krediet staan nog werkzaamheden gepland aan onder andere de Hibbertstraat, de Brink en de Waanderstraat.

Bijlage 1 Gevolgen coronavirus voor Haaksbergen in 2020

Aanleiding

Door de overheden zijn er maatregelen genomen om de spreiding van het coronavirus tegen te gaan en de gevolgen ervan te verzachten. Deze maatregelen kosten geld; vaak ligt de uitvoering bij gemeenten, die vervolgens gecompenseerd worden via de Algemene Uitkering. Veelal worden maatregel en compensatie aan elkaar gekoppeld, maar er bestaan grote verschillen tussen gemeenten over de mate waarin een gemeente door een maatregel wordt geraakt. Doordat het Rijk een algemene verdeelsleutel hanteert, betekent dit, dat een gemeente in principe vrij is om te bepalen waar de middelen worden ingezet.

Bij de beschrijving van maatregelen en compensatie in Haaksbergen hebben we gekozen voor een beschrijving per taakveld. Daaruit blijkt, dat we op het ene taakveld over hebben, terwijl op een ander taakveld sprake is van een tekort. Ook zijn er taakvelden, die vooralsnog buiten schot blijven en tenslotte is er ook sprake van een vertraging, waardoor de gevolgen pas in 2021 duidelijk worden. Om compensatiemiddelen, waarop nu nog geen beroep wordt gedaan, te oormerken voor de gevolgen van de coronacrisis, stellen wij bij de Eindejaarsrapportage een "Reserve compensatiemaatregelen Corona" in te stellen. In de eerste bestuursrapportage 2020 is op hoofdlijnen ingegaan op de financiële consequenties voor de gemeente Haaksbergen van de coronacrisis. Met deze coronarapportage willen we een specifiek beeld van de maatschappelijke en financiële gevolgen voor Haaksbergen schetsen. Hieronder volgt een (financieel) totaaloverzicht zoals gedeeld in de juni- en septembercirculaire, gevolgd door een schets van de maatschappelijke en financiële gevolgen per programma.

Programma	Financiële gevolgen voor Haaksbergen	Compensatie steunpakket Haaksbergen	Via eerste bestuursrapportage en eindejaarsrapportage	Bestemmingsreserve	Verwachte uitgaven 2021
<i>Bestuur en ondersteuning</i>	-287.000	324.000	195.000	129.000	43.000
<i>Veiligheid</i>	-13.000	60.000		60.000	
<i>Verkeer en vervoer</i>				-	
<i>Economie</i>	-25.000	28.000	50.000	-22.000	
<i>Onderwijs</i>	-13.000	46.000	13.000	33.000	
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>	-31.000	190.000	22.000	169.000	120.000
<i>Sociaal domein</i>	-311.000	505.000	493.000	12.000	
<i>Volksgezondheid en milieu</i>				-	
<i>Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening</i>					
Totaal	-680.000	1.153.000	773.000	381.000	163.000

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Maatschappelijke gevolgen

Burgerzaken

Inwoners kunnen zowel via de digitale kanalen als fysiek de gemeente bereiken. Deze trend was al ingezet, maar is versneld door corona. Echter, er is ook een grote doelgroep die (nog) niet in staat is haar weg te vinden via de digitale kanalen. Grootste impact zal de aankomende verkiezingen in maart 2021 zijn. Aanvullende maatregelen zullen getroffen moeten worden, waarvoor inmiddels een plan van aanpak in de maak is. Hier zijn extra kosten mee gemoeid. Alle locaties zullen corona-proof moeten worden ingericht. Wellicht zijn er meer locaties nodig om de 1,5 meter te kunnen waarborgen, met als gevolg dat er meer ambtenaren/vrijwilligers nodig zijn op de stembureaus.

Dienstverlening, ICT en schoonmaak

Alle faciliteiten zijn op dit moment ingericht om onze dienstverlening zo goed mogelijk uit te voeren. Keerzijde is dat het lastig kan zijn om fysieke afspraken in te plannen. Ondanks dat dit bijvoorbeeld wel past bij de logica van de inwoners. Inwoners zullen zich aan moeten passen aan de nieuwe werkelijkheid.

Sinds de uitbraak van corona is thuiswerken de nieuwe norm. Om dat te faciliteren is er geïnvesteerd in extra thuiswerklicenties (van 10 naar 100) en extra token-licenties voor het opzetten van een veilige verbinding met het gemeentehuis (van 90 naar 145). Punt van aandacht is het voldoen aan de Arbowetgeving bij het thuiswerken; een thuiswerkplek arbo-proof inrichten gaat gepaard met aanvullende faciliteiten en dit kan de nodige kosten met zich meebrengen. Nu de tweede golf gaande is, wordt er een behoeftepeiling naar arbo-proof thuiswerkplekken gedaan.

Tenslotte worden op grond van de corona-maatregelen meer eisen gesteld aan de schoonmaak van publieksbalie en werkplekken.

Bestuur

Ondanks de coronacrisis is de bestuurlijke besluitvorming doorgegaan. In eerste instantie hebben de vergaderingen digitaal plaatsgevonden. Ondertussen zijn de faciliteiten in veel gemeenten aangepast waardoor vergaderingen fysiek kunnen plaatsvinden.

Financiële consequenties voor 2020

Leges burgerzaken

Er is een daling in de opbrengsten leges van paspoorten (€ 5.000), rijbewijzen (€ 10.000) en de leges burgerlijke stand voor huwelijken (€ 5.000).

Bijdrage GBTwente

De bijdrage aan GBTwente voor het sturen van een extra betalingsherinnering met verwijzing naar het aanvragen van kwijtschelding (particulieren) of uitstel van betaling (ondernemers) bedraagt € 11.000. De kosten van het benaderen van ondernemers voor het maken van maatwerkafspraken voor nog niet betaalde aanslagen wordt geschat op € 19.000.

OZB woningen-niet woningen

In de eerste bestuursrapportage is als gevolg van corona al een nadeel van € 50.000 op de OZB woningen en niet-woningen opgenomen. We verwachten dat als gevolg van corona nog eens € 50.000 opgelegde OZB niet-woningen niet kan worden geïnd.

Apparaatskosten

Het aanbrengen van spatschermen, de inkoop van desinfecterende middelen en extra schoonmaakwerkzaamheden leiden tot op dit moment tot € 7.500 aan extra kosten. Daarnaast is door ICT is € 21.000 extra uitgegeven, voornamelijk het gevolg van de uitbreiding van het aantal thuiswerklicenties. Het thuiswerken brengt met zich mee, dat er voor € 4.000 minder kantoorbenodigdheden zijn aangeschaft.

Wegvallen dividend BNG

De verwachting is dat als gevolg van de coronacrisis de BNG een lager dividend gaat uitkeren (€ 102.000).

Stelpost Algemene Uitkering verkiezingen 2020 en 2021

Het kabinet stelt middelen beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij de herindelingsverkiezingen in november 2020 en de Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de coronamaatregelen. De extra kosten hangen onder meer samen met aanvullende kosten voor de inrichting van stemlokalen, voor het mogelijk moeten huren van alternatieve locaties die in de coronacrisis beter geschikt zijn om als stemlokaal in te richten, voor toegankelijkheid van die locaties en voor de aanvullende werkzaamheden die gemeenten moeten doen ter voorbereiding van de verkiezingen. Haaksbergen krijgt compensatie (€ 43.000) voor de extra kosten voor de Tweede Kamer verkiezingen 2021. Burgerzaken ontwikkelt een plan op basis waarvan een inschatting gemaakt kan worden hoe veel middelen er nodig zijn.

Programma 1 Veiligheid

Maatschappelijke gevolgen Openbare orde en veiligheid

Met het uitbreken van de coronacrisis is er op het gebied van openbare orde en veiligheid sprake van inhoudelijke aansturing en besluitvorming op het niveau van de Veiligheidsregio Twente, waarbij borging van de afstemming essentieel is. De coördinatie van de coronacrisis op lokaal niveau vindt primair plaats vanuit programma openbare orde en veiligheid. Het accent ligt daarbij op het verstrekken van informatie over de besluitvorming door het kabinet (wat mag/kan wel en niet) en het borgen dat uitvoering van de verordening uniform binnen de Veiligheidsregio Twente plaatsvindt. De maatregelen van het kabinet leidden onder meer tot directe sluiting van sectoren als horeca en daarnaast het in acht nemen van diverse regels. Daarmee werd de coronacrisis direct een handhavingsvraagstuk dat ook in regionaal verband moest worden afgestemd. Het is duidelijk dat de inzet van zowel de beschikbare juridische- en beleids capaciteit alsmede de toezichthouders vanaf maart in overwegende mate aan de coronacrisis is besteed. Binnen openbare orde en veiligheid zijn de volgende maatschappelijke gevolgen te constateren: Een toename van het aantal delicten met name vermogensdelicten en woninginbraken. De inzet van toezichthouders wijzigde per direct. Er was geen of veel minder inzet noodzakelijk ten aanzien van toezicht op parkeren of bij evenementen. Wel op de naleving van de diverse noodverordeningen met een focus op de horeca en jeugd. Er is een beperkt aantal generieke besluiten genomen, zoals het beperken van de instaptijd van de horeca en het (tijdelijk) vergroten van de terrassen en het loslaten van de in het verleden gehanteerde termijn van 1 september dat de terrassen opgeruimd moeten zijn. corona heeft vooralsnog geen directe consequenties voor de uitvoering van de begroting 2020. De verwachting is dat ook in de toekomst de focus zal liggen op informatievoorziening, het borgen van regionale afstemming en de handavingscomponent. De formele besluitvorming in de aanpak van de coronacrisis, die zijn vertaald in de diverse Noodverordeningen, vindt voornamelijk plaats door het kabinet en de (voorzitter van de) Veiligheidsregio. De noodverordening staat besluitvorming door het lokale bevoegde gezag niet toe. Op lokaal niveau kunnen alleen besluiten worden genomen op de APV.

Ambtelijke inzet t.b.v. corona: inzet AOV-er en IVZ-er 190 overuren

Financiële consequenties voor 2020

Extra Toezicht en handhaving: capaciteit BOA's

Door de verschillende maatregelen die zijn genomen was er extra toezicht nodig voor onder meer de terrassen en het handhaven van de 1,5 meter maatregel. Hierdoor hebben de BOA's meer (nachtelijke) uren gemaakt dan gebruikelijk (250 overuren à € 50 per uur).

Diensten derden (inzet corona-coaches)

Ook is er sprake van extra inhuur en diensten van derden o.m. de inzet van corona coaches. Het kabinet heeft in de septembercirculaire gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd voor de extra lasten voor toezicht. Voor Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 60.092 uit de Algemene Uitkering.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Maatschappelijke gevolgen: Geen

Financiële toelichting

Er zijn geen directe financiële gevolgen voor Haaksbergen in dit programma.

Programma 3 Economie

Maatschappelijke gevolgen

De effecten van de coronacrisis laten zich ook op economisch gebied gelden. Specifieke economische data voor Haaksbergen om de gevolgen van de coronacrisis inzichtelijk te maken zijn voornamelijk niet beschikbaar. Uit de diverse bestuurlijke en ambtelijke (bedrijfs)contacten horen we wat de uiteenlopende gevolgen zijn: vermindering van omzet, uitstellen van investeringen, uitstellen en vermindering van opdrachten, bedrijfsprocessen die noodgedwongen anders ingericht moeten worden, ontslag van personeel en onzekerheid over de toekomst etc. Toch geldt voor een aantal specifieke sectoren dat zij als gevolg van de coronacrisis economisch beter zijn gaan presteren, bijvoorbeeld supermarkten en webwinkels. Naast de Rijksregelingen hebben ook de gemeentelijke coronamaatregelen zoals uitstel van gemeentelijke belastingen een dempend effect op de negatieve effecten van de coronacrisis. De crisis laat zijn sporen achter. Thuiswerken lijkt een blijvertje te worden en heeft mogelijk gevolgen voor de kantorenmarkt. Naast een dip in de kantorenmarkt kan de crisis ook gevolgen hebben voor de verkoop van bedrijventerreinen. In Haaksbergen merken we hier nog niet veel van; de verkoop van bedrijventerreinen verloopt op dit moment goed. Ook de toeristische sector is met name in het voorseizoen sterk getroffen door sluiting van de verblijfsrecreatieve bedrijven. In de loop van het seizoen is dit weer redelijk aangetrokken, maar waarschijnlijk niet volledig gecompenseerd. Tot slot heeft de coronacrisis mogelijk gevolgen voor de warenmarkt, de terrassen en de belastingen (o.m. toeristenbelasting).

Financiële consequenties voor 2020

Toeristenbelasting

Vanwege de coronacrisis worden de baten toeristenbelasting door het GBTwente € 50.000 lager ingeschat dan eerder geraamd. Dit bedrag is in de eerste bestuursrapportage al meegenomen bij de mutatie Algemene uitkering. Het kabinet heeft in de extra junicirculaire gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd voor de misgelopen toeristenbelasting. Voor Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 25.000, ook dit bedrag is al in de eerste bestuursrapportage meegenomen.

Precariobelasting en markt- en evenementenleges

De precariobelasting heeft onder andere betrekking op de standplaatshouders en terrassen horeca. Haaksbergen kent echter geen precariobelasting. Als gevolg van de coronacrisis hebben ondernemers wel verschillende maatregelen moeten nemen ten behoeve van evenementen, horeca en het toezicht hierop. Dit leidde tot lagere inkomsten/leges. Het kabinet heeft in de septembercirculaire gemeenten geïnformeerd over compensatie voor de lagere inkomsten. Voor Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 2.914. Dit bedrag is uitgekeerd in de Algemene Uitkering.

Kermis/weekmarkt

De gemeente Haaksbergen heeft de organisatie van de kermis uitbesteedt aan de Haaksbergse Ondernemersvereniging. De inkomsten gaan ook naar de HOV voor de organisatie van een bijbehorend evenement. Van de HOV hebben wij geen bericht ontvangen hierover. Er zijn geen inkomsten ontvangen, maar ook geen kosten gemaakt. De weekmarkt in Haaksbergen staat sinds de verzelfstandiging in 2012 los van de gemeente. De stichting betaald aan de gemeente per kwartaal voor afname elektra en onderhoud en afschrijving Electra voorzieningen. Men heeft de gemeente verzocht de nota voor het tweede kwartaal (deels) te crediteren vanwege niet in kunnen nemen van standplaatsen door non-food ondernemers. Besluitvorming hierover heeft nog niet plaatsgevonden, dit wordt integraal afgewogen binnen de bestemmingsreserve corona. Naast de weekmarkt hebben wij nog losse standplaatshouders die vanuit het GBTwente de mogelijkheid hebben gekregen uitstel te krijgen van gemeentelijke belastingen.

Terrassen

Door de gemeente is meegewerkt aan het inrichten van grotere terrassen. Hierdoor kan men met het gelijke aantal tafels en stoelen voldoen aan de ingestelde maatregelen met name de 1,5 meter.

Tegemoetkoming lokale belastingen voor getroffen ondernemers

Het GBTwente heeft een voorstel uitgewerkt om ondernemers, die in de knel komen tegemoet te komen. De gemeente Haaksbergen is meegegaan in dit voorstel. Ondernemers konden tot 1 oktober 2020 uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen aanvragen. Het GBTwente neemt met alle ondernemers die uitstel van betaling hebben aangevraagd contact op om een betalingsregeling te treffen.

Coulance bij betalen facturen/belastingen

De gemeente draagt zorg voor snelle betaling van facturen. Met ondernemers die in de knel zitten met een betalingsverplichting richting de gemeente anders dan belastingen proberen wij door middel van maatwerk tot een oplossing te komen.

Programma 4 Onderwijs

Maatschappelijke gevolgen

Ook op het onderwijs hebben de coronamaatregelen van het kabinet de nodige invloed gehad. De scholen en voorschoolse voorzieningen werden gesloten en zowel docenten als leerlingen waren plots aangewezen op thuisonderwijs en onderwijs op afstand. De gemeente kreeg de coördinatie op kinderopvang op scholen toebedeeld. Voor sommige kinderen en leerlingen wordt er rekening mee gehouden dat leerlingen ontwikkelingen of onderwijsachterstand kunnen hebben opgelopen. Daar waar ondersteuning vanuit de gemeente gevraagd werd, hebben wij medewerking verleend. Dit "beperkte" zich met name tot de afstemming tussen gemeente en onderwijs- en voorschoolse organisaties op het gebied van communicatie en het verrichten van hand- en spandiensten, zoals voorzien in veldbedjes tijdens de noodopvangperiode, extra schoonmaakwerkzaamheden in gebouwen en financiële tegemoetkoming in gemaakte extra kosten noodopvang. Wekelijks stond de gemeente in contact met de organisaties. Ook voor ouders was het een opgave om (veelal) naast het werk de kinderen te helpen bij lesstof en structuur in het leren. Landelijk wordt onderzoek gedaan in hoeverre onderwijsachterstanden zijn opgelopen. De verwachting wordt uitgesproken dat door de coronacrisis de kansengelijkheid in het onderwijs is toegenomen als gevolg van het gegeven dat ouders niet altijd over de benodigde basisvaardigheden, kennis of tijd beschikken. Inmiddels zijn sinds mei de scholen weer open, is ook het leerlingenvervoer weer opgestart en zijn de scholen na de zomervakantie begonnen met volledig fysiek onderwijs. De taallessen die in het kader van laaggeletterdheid en in het kader van de pilot duale trajecten (inburgering) konden, nadat werd gezorgd voor de juiste digitale middelen, worden voortgezet.

Ambtelijke inzet t.b.v. corona:	inzet beleidsmedewerker Onderwijs	250 uren
	Inzet beleidsondersteunend medewerker	134 uren

Financiële consequenties voor 2020

Vervoer (zie 6. Sociaal Domein)

Op dit moment worden er geen aanvullende 'coronakosten' verwacht voor uitgevallen ritten. Op 27-10 is hierover met onze vervoerder gesproken, aangegeven werd dat er op dit moment geen zorgen zijn over de continuïteit. Als de situatie blijft zoals hij nu is, zouden ze niet opnieuw een beroep hoeven doen op een continuïteitsregeling.

Leerlingenvervoer: door de verschillende maatregelen die er zijn genomen konden leerlingen vanaf half maart tot begin juni niet naar school waardoor minder ritten werden gereden. Vanaf juli is dit vervangen door een mondkapjesplicht voor kinderen vanaf 13 jaar en ouder. Doelgroepenvervoer: hier is door de maatregelen de maximale bezetting per voertuig verlaagd. Dit betekent dat de vervoerders extra voertuigen heeft moeten inzetten. Vervoerder heeft aangegeven dat dit paste binnen de bestaande capaciteit. Meerkosten vervoerders i.v.m. RIVM-richtlijnen: dit zijn meerkosten als gevolg van het volgen van de protocollen voor veilig en verantwoord taxi- en zorgvervoer, die op basis van de RIVM-maatregelen zijn opgesteld. Ook hier worden er naar huidig inzicht geen (substantiële) meerkosten verwacht. Mocht er een lockdown komen en de scholen en zorginstellingen weer gesloten worden dan komt dit mogelijk wel weer aan de orde.

Noodopvang kinderen met ouders cruciaal beroep

Het kabinet heeft besloten om voor kinderen van wie één of beide ouders een cruciaal beroep hebben noodopvang te organiseren. Gemeenten coördineren de noodopvang, in overleg met kinderopvangorganisaties en scholen. De (gratis) noodopvang voor overdag eindigde op 8 juni, maar de (gratis) noodopvang voor avond, nacht en weekenden wordt langer beschikbaar gesteld. Om deze noodopvang te organiseren zijn in Haaksbergen geen extra kosten gemaakt. Wel zijn er veldbedjes gefaciliteerd. Het kabinet heeft in de junicirculaire al middelen beschikbaar gesteld voor de voorschoolse voorzieningen voor peuters (€ 11.141 voor Haaksbergen). In de septembercirculaire worden gemeenten gecompenseerd voor noodopvang van kinderen met ouders in cruciale beroepen. Voor Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 35.000. Op dit moment wordt ingeschat dat de kosten voor 2020 voor onze gemeente € 13.000 zijn. Het resterend deel van € 36.160 wordt meegenomen bij de dotatie aan de Eindejaarsrapportage in te stellen 'Bestemmingsreserve Corona'.

Programma 5 Sport-cultuur-recreatie

Maatschappelijke gevolgen

De impact van de coronacrisis is groot in het sport- en cultuurveld. Zo heeft corona op vrijwel iedere sportaanbieder, culturele instelling of vereniging impact gehad.

Sport - Algemeen

De sport heeft in eerste instantie als gevolg van de lockdown tijdelijk helemaal stilgelegen. Nadat de eerste versoepelingen waren aangekondigd kwam er veel energie en creativiteit vrij bij alle vrijwilligers en overige sportaanbieders om het sportaanbod waar mogelijk weer op te starten. Uit contacten met verenigingen en sportaanbieders komt naar voren dat veel sportverenigingen kampen met minder inkomsten uit sponsoring, kantine en vooral stillegging van activiteiten zoals seizoensafsluiting, toernooien en clubavonden. Opzegging van lidmaatschappen valt nog erg mee. Het beroep en de druk op vrijwilligers is groot geweest de afgelopen periode. Ook heeft de anderhalve meter normeffect op het gebruik van de accommodaties. Trainingen en wedstrijden van volwassenen moeten daardoor meer worden verspreid wat een grotere druk op de sportaccommodaties geeft.

Sport - zwembad de Wilder

De corona impact op zwembaden is fors en vooralsnog blijvend van duur. Na een periode van volledige sluiting, mogen alle activiteiten weer worden aangeboden. Daarbij geldt wel de beperking voor het aantal bezoekers van 30. Voor de toekomst is de verwachting dat dit resulteert in een inkomstenderving van 30 tot 40% gedurende deze periode veroorzaakt door de beperkingen op recreatief zwemmen en lagere inkomsten uit de horeca. Inkomsten uit verhuur zijn ook onzeker.

Sport - Verhuur gymzalen/sporthallen

Vanaf half maart tot juli was een periode van volledige sluiting van de gemeentelijke binnensportaccommodaties, te weten sporthal de Els, sporthal de Bouwmeester en gymzaal Zienesch. Vanaf 1 juli is door drie verenigingen nog enkele weken beperkt gebruik gemaakt van de accommodaties om het vreemd verlopen seizoen nog enigszins te kunnen afsluiten. Voorafgaand aan het nieuwe zaalseizoen zijn de gemeentelijke binnensportaccommodaties corona-proof gemaakt. Het beheer van de binnensportaccommodaties heeft daar een belangrijke ondersteunende rol in gespeeld.

Vanaf half augustus is het zaalsportseizoen weer begonnen. Normaal begint dit met de Jeugdvakantiespelen (JEVA), maar dit is vanwege corona al voor de zomervakantie geannuleerd. Ook zijn na de zomervakantie een aantal annuleringen ontvangen van sportgroepen die het risico om te gaan sporten niet durfden te nemen. Vanwege de impact van een aantal maatregelen hebben een aantal zaalsportverenigingen de zaal inhuur geannuleerd omdat voor hun gevoel normale sportbeoefening niet mogelijk is. Het gaat in dit geval om wat kleinere verenigingen met vooral seniorenleden. Als de huidige lijn blijft voortduren is de verwachting dat de begrote inkomsten vanaf medio augustus 2020 niet geheel gehaald gaan worden. Op dit moment wordt bij de gymzaal Zienesch nog ingezet op natuurlijke ventilatie omdat hier mechanische ventilatie ontbreekt. Als het buiten echter kouder wordt is natuurlijke ventilatie steeds minder comfortabel. Als deze accommodatie hierdoor moet sluiten betekent dit overplaatsing van het bewegingsonderwijs en sportverenigingen naar een andere locatie. Daarom zal onderzocht worden of dit mogelijk is mocht zich deze situatie voordoen.

Cultuur

Ook alle culturele activiteiten in Haaksbergen werden in het voorjaar diep getroffen door de lockdown. Hoewel er enige ruimte wordt geboden, zijn de maatregelen zijn voor het organiseren van kunst- en cultuuractiviteiten te beperkend. Dat betekent dat de culturele bedrijvigheid eigenlijk nog voor een belangrijk deel stil ligt. Het niet of slechts gedeeltelijk opengaan (en veelal ook in een niet kostendekkende vorm) leidt tot de vraag wat het effect is op de lange termijn. Door de rijksoverheid zijn geen richtlijnen gegeven, waaruit kan worden opgemaakt, waar gemeenten deze middelen aan uit moeten geven. Tot het moment dat hier criteria voor ontwikkeld zijn, worden deze middelen toegevoegd aan de Reserve.

Vertraging aanleg en vernieuwing speelplekken

Als gevolg van de bezuinigingsmaatregelen uit het Financieel herstelplan worden speelplekken in Haaksbergen nog slechts onderhouden. Van vernieuwing of aanleg van nieuwe speelplekken is geen sprake meer van.

Ambtelijke inzet t.b.v. corona:

inzet beleidsmedewerker Sport 250 uren

Financiële consequenties voor 2020

Corona-proof maken gemeentelijke binnensportaccommodaties

Om de gemeentelijke binnensportaccommodaties corona-proof te maken zijn een aantal maatregelen getroffen zoals aanschaf desinfectiezuilen en desinfectiemateriaal, coronastickers e.d. De kosten hiervan komen op ongeveer € 3.000 en komen voor rekening van de gemeente. In beide sporthallen is het mechanisch ventilatiesysteem de gehele dag in werking. In de gymzaal Zienesch is geen mechanisch ventilatiesysteem en wordt geventileerd door het zoveel mogelijk openzetten van deuren en ramen. Wij verwachten hierdoor een stijging van de energiekosten, met name in de wintermaanden. Wellicht zal dit wat gecompenseerd worden omdat de binnensportaccommodaties vanaf half maart, april, mei en juni gesloten zijn geweest. Of en wat dit aan meerkosten met zich meebrengt is nu nog niet duidelijk.

Wegvallen incidentele huur sporthallen

Door annulering van een aantal evenementen zoals de klein dierententoonstelling van Nut en Sport, de Kennedymars, buurtvolleybaltoernooi en inhuur zaalhockey zal naar

verwachting een nadeel ontstaan van € 6.000. Hiervoor vindt geen compensatie plaats en dit nadeel is meegenomen in de reguliere budgetten.

Opbrengstderving verhuur sporthallen en sportparken

Het kabinet heeft via de brief van 29 juli gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd voor gedeelde huurinkomsten als gevolg van kwijtschelding. Dit bedrag wordt uitgekeerd in de vorm van een specifieke uitkering. Inmiddels is de beschikking verlening Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 binnen en daaruit blijkt dat we voor 100% gecompenseerd worden. De tegemoetkoming geldt voor de maanden maart, april en mei 2020. Voorwaarde is dat de huur voor amateursportverenigingen in deze periode kwijtgescholden wordt. Voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties bedraagt deze kwijtschelding €17.569 (dit is inclusief kwijtschelding huur kantine van beide sporthallen over deze periode). Voor de gemeentelijke sportparken gaat het om een bedrag van €4.015. Daarnaast is door de gemeente contact opgenomen met een tiental beheerstichtingen in Haaksbergen, die sportaccommodaties verhuren aan amateursportverenigingen. Afsproken is dat zij rechtstreeks deze tegemoetkoming aanvragen onder de voorwaarde dat zij de huur over deze periode aan de amateursportvereniging kwijtschelden of niet in rekening brengen. Het gaat onder meer om de stichting Accommodaties Buurse, Gemeenschapshuis 't Meuken, Stichting Groot Scholtenhagen en Stichting Exploitatie sportpark de Greune, Keender.

Zwembad de Wilder

Zwembad de Wilder heeft in 2020 een verwachte lagere opbrengst veroorzaakt door de tijdelijke sluiting van het zwembad, het maximum van 30 bezoekers en vanwege de afstandregel van 1,5 meter. In hoeverre het zwembad hier compensatie voor ontvangt, is niet bekend, dit wordt door Optisport Nederland centraal geregeld.

Matching rijksbijdrage (culturele) voorzieningen

Het kabinet heeft in de extra juni- en septembercirculaire gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd voor lokale culturele voorzieningen in de Algemene Uitkering. Voor de gemeente Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 75.980 (junicirculaire) en € 74.435 (septembercirculaire). Hoe dit budget in Haaksbergen zal worden ingezet is nog niet bekend. Zowel het Kulturhus als het Museum Buurtspoorweg hebben zich voor compensatie bij de gemeente gemeld. Beide organisaties geven aan publieksinkomsten, horeca-inkomsten en andere inkomsten te missen en extra kosten te maken als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van de coronacrisis. Echter ook vele andere organisaties op de deelterreinen sport, cultuur, jeugd, welzijn en vrijwilligerswerk geven aangeraakt te worden door de coronamaatregelen.

Wat betreft het Kulturhus ligt het verstrekken van nog eens extra middelen niet voor de hand, gelet op de derving van huurlasten en niet ontvangen kapitaallasten; andersom is het goed denkbaar om een deel van de compensatiemiddelen voor cultuur vrij laten vallen in de Reserve compensatiemaatregelen Corona. En ze daarmee breder inzetbaar zijn. Het voorstel is om in 2021 eenmalig een budget van € 120.000 vrij te laten vallen voor de dekking van de stelpost Bezuiniging Subsidies. Op deze manier worden alle (kleinere) organisaties op de deelterreinen sport, cultuur, jeugd, welzijn en vrijwilligerswerk gecompenseerd voor de coronagevolgen en worden zij na een jaar (2020) waarin geen tot weinig activiteiten georganiseerd werden, in het jaar daaropvolgend (2021) niet direct geconfronteerd met een bezuinigingstaakstelling.

Daarnaast Bovendien maakt de taakstelling op die manier geen deel uit van de financiële risicoparagraaf en creëren we tot slot ruimte voor ons zelf, om de onderzoeken uit te voeren, die in het kader deze opdracht nodig zijn. De MBS heeft aangegeven voor het jaar 2020 de gevolgen van corona in beeld te hebben en deze qua financiën voor 2020 nog binnen de beschikbare budgetten op te kunnen vangen. Daarbij geven ze wel direct aan, dat er voor 2021 een compensatie noodzakelijk zal zijn. Gesprekken hierover zijn gaande ook met de gemeente Enschede en zodra duidelijk is wat de uitkomst van deze gesprekken is kan een beroep gedaan worden op de "Bestemmingsreserve Corona".

Programma 6 Sociaal Domein

Maatschappelijke gevolgen

De sociale impact van de coronacrisis is groot. De bestaanszekerheid van veel mensen is in gevaar gekomen. Zo is het toekomstperspectief voor velen onder druk komen te staan. Sommige aanbieders van zorg en ondersteuning kunnen minder of andere zorg verlenen of activiteiten uitvoeren vanwege de RIVM maatregelen. Vanuit de Noaberpoort zijn de contacten met inwoners in beginsel telefonisch of digitaal. Ook is er een deel van onze inwoners die vanwege het risico ziek te worden van het coronavirus, zowel thuis als buitenshuis, liever afziet van zorg en ondersteuning om besmetting te voorkomen. Hierdoor is het mogelijk dat we in de laatste maanden van 2020 dan wel in 2021 met een boeggolf van aanvragen Jeugd en Wmo worden geconfronteerd. We zien ook dat het vrijwilligerswerk, dat zo belangrijk is in onze samenleving, een grote terugslag heeft gehad en nog steeds heeft.

Voor de welzijnsactiviteiten die Wijkkracht vanuit de Noaberpoort uitvoert geldt dat er tussen half maart en juni geen mogelijkheden waren om cliënten fysiek te ontmoeten. Hulp en ondersteuning zijn waar mogelijk op andere wijze geboden. Over het algemeen is ondersteuning geboden door middel van videobellen en telefonisch. Zowel van de medewerkers als van de cliënten heeft dit aanpassingen en flexibiliteit gevraagd. Vanaf 1 september zijn diverse activiteiten, zij het met beperkte mogelijkheden weer opgestart. De tweede golf heeft ertoe geleid dat intussen ook weer activiteiten zijn stilgelegd. De crisis heeft de kwetsbaarheid van bepaalde groepen extra blootgelegd, zoals zzp'ers, flexwerkers en jongeren. Veel mensen met flexcontracten en tijdelijke contracten zijn hun baan kwijt. Veel zelfstandigen zijn hun opdrachten kwijt. Ondersteuningsmaatregelen van het Rijk zijn erop gericht deze groepen te ondersteunen. De ondersteuningsmaatregelen houden op een zeker moment op. De vraag zal zijn in hoeverre de maatregelen de gevolgen van de crisis voldoende hebben gedempt. Zelfstandigen worden nu bijgestaan door de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo). Door de crisis verwachten wij een toename van ZZP'ers die afhankelijk worden voor de bijstand voor zelfstandigen, de Bbz. Deze groep heeft geen recht op WW en zal na afloop van de Tozo bij onvoldoende inkomsten een beroep moeten doen op de Bbz. Voor ondernemers uit hard geraakte branches en sectoren zal ingezet worden op begeleiding richting een andere branche of werk in loondienst. Op moment van schrijven zien wij (nog) geen grote toestroom in de bijstand. Het is nog moeilijk te zeggen of dit een direct gevolg van de noodmaatregelen van het Rijk is of dat de verhoogde instroom volgt als de WW-rechten van mensen aflopen. Ook is nog onzeker hoe snel de economie zich herstelt en of de echte gevolgen pas later zichtbaar worden. Dit zal in (de loop van) 2021 wellicht duidelijk worden. De SWB heeft een lagere omzet gerealiseerd als gevolg van de lockdown. Daarnaast

heeft de SWB hogere kosten als gevolg van de voorgeschreven 1,5 meter afstand. Hierdoor is meer bedrijfsruimte nodig en ontstaan er hogere kosten voor vervoer van medewerkers. Wij verwachten dat meer mensen tegen of onder de armoedegrens terechtkomen of met schuldenproblematiek te maken krijgen. Op dit moment is dat nog niet goed merkbaar, naar verwachting als gevolg dat mensen meer uitstel van betaling krijgen etc. Kortom, het meedoen van inwoners aan de samenleving, hoofddoel van dit programma, staat in alle opzichten onder druk. Nu, maar ook de komende jaren; afhankelijk van de duur van deze coronaperiode en een eventuele economische crisis. Daarentegen laat de coronacrisis ook zien hoe wendbaar en behulpzaam onze maatschappij is. Er zijn veel initiatieven ontstaan die elk op eigen wijze in positieve zin een sociale impact hebben met initiatieven van verschillende pluimage. Wijkkracht heeft bijvoorbeeld de thuisbelmaatjes uitgevoerd. Naast vrijwilligers uit het bestand van Wijkkracht zijn ook vrijwilligers ingezet die zich hiervoor spontaan hebben aangemeld. In totaal zijn er meer dan 190 mensen regelmatig gebeld door vrijwilligers. Verder is er met Pasen en Moederdag nog extra aandacht geweest voor deze mensen door wat lekkers achter de deur te brengen. Tussen de Eerstelijnszorg Haaksbergen (EZH), van waaruit ook mensen zijn gebeld, en Noaberpoort /Wijkkracht is afgestemd over beide initiatieven.

Ambtelijke inzet t.b.v. corona: inzet beleidsmedewerker Sociaal Domein 20 uren

Financiële consequenties voor 2020

TOZO

Eén van de maatregelen die het kabinet gebruikt om ondernemers te steunen tijdens de coronacrisis is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. TOZO 2 is een vervolg op TOZO 1 vanwege de aanhoudende impact op onze samenleving en economie. Binnen TOZO 2 Tozo 2 wordt bij een aanvraag ook het inkomen van een eventuele partner getoetst. Binnen de TOZO 3 wordt bij een aanvraag het vermogen getoetst. Ook wordt binnen de TOZO 3 ingezet op begeleiding van ondernemers richting meer kansrijke branches of werk in loondienst.

Dit overzicht geeft een tussenstand per 19 oktober 2020 en geen eindstand. Hieruit blijkt, dat het verschil tussen de ontvangen voorschotten rijksbijdragen en de al gedane uitgaven € 1.217.036 is. Gemeenten verantwoorden zich achteraf, na afloop van het uitvoeringsjaar, op de gebruikelijke wijze (via het systeem van Single Information Single Audit: SiSa) aan het Rijk over de ten laste van de gemeente gebleven bestedingen en de baten. Voor de vergoeding van de uitvoeringskosten geldt een vast bedrag per besluit op een aanvraag. Gemeenten ontvangen per besluit op een aanvraag levensonderhoud een vergoeding van € 450 en per besluit op een aanvraag kapitaalverstrekking € 800.

Het ROZ brengt ons voor de afwikkeling van aanvragen levensonderhoud € 400 en voor aanvragen kredieten € 500 in rekening. Op basis van de hierboven in de tabel genoemde aantallen bedragen de af te dragen kosten voor uitvoering totaal € 208.400.

Bbz onderzoekskosten (saldo naar Eindejaarsresultaat)

De uitkeringen levensonderhoud voor startende ondernemers vielen al onder de BUIG. Per 2020 vallen ook de uitkeringen levensonderhoud voor gevestigde ondernemers onder de BUIG. Tezamen vormen zij het onderdeel Bbz. Op uitvoeringskosten Bbz zien wij een voordeel van € 35.000 (niet structureel). Er is dus minder vaak een beroep gedaan op het Bbz. Waarschijnlijk hebben de betrokkenen gebruik gemaakt van de Tozo-regelingen.

Continuïteitsbijdrage: minder ondersteuning Jeugd en Wmo (incl. vervoer)

Door de maatregelen kunnen sommige aanbieders van zorg en ondersteuning minder of andere zorg verlenen of activiteiten uitvoeren. Om de zorgcontinuïteit voor inwoners zo veel mogelijk op peil te houden is er de regionale regeling continuïteitsbijdrage, in lijn met het landelijke afsprakenkader tussen Rijk en VNG. De essentie van de regeling is dat geleverde zorg of substituten van reguliere zorg (bijvoorbeeld online hulp) mag worden gedeclareerd en dat ook de door overmacht niet geleverde zorg kan worden gedeclareerd. Tot maximaal 100% van de maandomzet zoals die in 2019 was. Het gaat om de financiering van aanbieders van Jeugdhulp, Wmo-begeleiding, huishoudelijke ondersteuning en vervoerders. De regeling liep tot 1 juli 2020. Het doel daarvan was acute liquiditeitsproblemen bij aanbieders te voorkomen en behoud van werkgelegenheid in de zorg en ondersteuning. De gemeente kan de kosten dekken binnen de bestaande begroting, omdat tegenover de continuïteitsbijdrage lagere kosten staan vanwege niet of minder geleverde reguliere zorg. Op basis van de gefactureerde continuïteitsbijdragen, schatten wij in dat voor een bedrag van ongeveer € 105.000 geen Jeugd en € 157.000 geen Wmo-ondersteuning is geleverd.

Over vervoer zijn (landelijk) apart afspraken gemaakt. Op dit moment worden er geen aanvullende 'coronakosten' meer verwacht voor uitgevallen ritten. Over de periode maart tot en met juni hebben we € 80.384 als "vergoeding gedeelde ritten" Wmo vervoer afgedragen. Deze coronakosten komen in plaats van de reguliere kosten, die vanwege de minder gereden ritten niet gemaakt worden. Wij worden daarom ook niet door Rijk gecompenseerd voor deze kosten. Hierover is in oktober met onze vervoerder gesproken, aangegeven werd dat er op dit moment geen zorgen zijn over de continuïteit. Als de situatie blijft zoals hij nu is zouden ze niet opnieuw een beroep hoeven doen op een continuïteitsregeling. Mocht er een Lock down komen en de scholen en zorginstellingen weer gesloten worden dan komt dit mogelijk wel weer aan de orde.

Participatie (Sociale Werkbedrijven)

Als gevolg van het Coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers, die werkzaam zijn voor een Sociale Werkbedrijf, worden gefinancierd. Tekorten in de exploitatie worden in de reguliere systematiek opgevangen door een hogere gemeentelijke bijdrage. Deze financieringsbron staat onder druk, omdat gemeenten financiële gevolgen hebben van de coronacrisis. Het kabinet heeft in de extra juni- en septembercirculaire gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd hiervoor. Voor Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 107.920 (junicirculaire) en € 133.401 (septembercirculaire), waarbij moet worden opgemerkt, dat het laatste bedrag twee componenten kent € 60.000 t.b.v. SWB-lonen en € 73.401 als bonus voor beschut werk. In hoeverre deze middelen moeten worden besteed hangt af van het bestedingsvoorstel van de SWB.

Inhaalzorg en meerkostenregeling

De rijksoverheid heeft afspraken gemaakt met de VNG over de vergoeding van de inhaalzorg en meerkosten, die zorgaanbieders maken/hebben gemaakt in de periode van maart tot en met december 2020. Te denken valt hierbij aan aanschaffen van beschermingsmiddelen (mondkapjes, handgels) of aan het aanpassen of extra huren van locaties om de 1,5 meter afstand te organiseren. De meerkosten krijgen gemeenten volledig vergoed door het Rijk. Dit wordt echter pas duidelijk in de decembercirculaire. We worden wel verzocht de regeling alvast uit te voeren. In de aanvullende juni-brief van het ministerie is bekend geworden dat Haaksbergen recht heeft op € 38.000 voor inhaalzorg Jeugdwet en € 17.000 voor inhaalzorg Wmo.

AEF heeft inmiddels in opdracht van het rijk en de VNG een onderzoek uitgevoerd naar de meerkosten voor Jeugd en Wmo, inclusief inhaalzorg. Uit een grove doorrekening op basis van dit AEF-onderzoek verwachten we dat de rijksbijdragen voor Haaksbergen ontoereikend zijn. De inhaalkosten en meerkosten Wmo worden geschat op € 32.000 en voor Jeugd op € 55.000. Per saldo een tekort van € 32.000.

Minder incasso eigen bijdragen

De minister van Volksgezondheid heeft besloten, dat inwoners met een indicatie voor een Wmo-maatwerkvoorziening in de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage hoeven te betalen in verband met de coronacrisis. Daardoor zal Haaksbergen ongeveer € 30.000 aan inkomsten mislopen. Het kabinet heeft in de septembercirculaire gemeenten geïnformeerd dat ze worden gecompenseerd voor de eigen bijdragen. Voor Haaksbergen gaat dit om een bedrag van € 27.104.

Compensatie vrijwilligersorganisaties Jeugd

Jeugd- en jongerenwerk, scouting en speeltuinverenigingen kunnen in de financiële problemen komen door een gebrek aan inkomsten vanwege coronamaatregelen. Wij ontvangen middelen om ze hierin tegemoet te gaan komen; voor Haaksbergen € 9.904. Recent heeft zich als eerste een scoutingorganisatie gemeld, waarmee we nog in gesprek zijn.

Compensatie Buurt- en dorpshuizen

Buurt- en dorpshuizen kunnen in de financiële problemen komen door een gebrek aan inkomsten vanwege coronamaatregelen. Wij ontvangen middelen om ze hierin tegemoet te gaan komen. Voor Haaksbergen is dit € 18.593. Zowel 't Meuken als de Trefkoel hebben zich tot de gemeente gewend i.v.m. het mislopen van inkomsten en mogelijke compensatie daarvoor. Ook deze gesprekken lopen nog. Er moeten nog criteria voor de toekenning van compensatie uit de Bestemmingreserve worden vastgesteld.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Maatschappelijke gevolgen

Volksgezondheid

Met betrekking tot de volksgezondheid is de bestrijding van het coronavirus het belangrijkste zwaartepunt geweest. De GGD en de Veiligheidsregio hebben hierin een grote rol. Als gevolg van de maatregelen die het kabinet nam heeft de GGD Twente hierop veel extra inzet gepleegd. Dit leidde tot extra kosten voor de uitvoering van de maatregelen, waaronder het bron- en contactonderzoek en registratie en monitoring. Tegelijkertijd heeft de coronacrisis er toe geleid dat de inzet op de Jeugdgezondheidstaken van de GGD niet tot nauwelijks konden worden uitgevoerd.

Duurzaamheid

Voor duurzaamheid zijn de gevolgen beperkt geweest. De meeste processen konden zonder al te veel hinder doorgang vinden, echter de contacten met bedrijven over verduurzaming zijn gedurende een aantal maanden stil komen te liggen. Inmiddels zijn ook die weer op beperkte schaal gestart.

Handhaving milieu; minder milieutoezicht bij bedrijven

Van eind maart tot en met mei is er door de Omgevingsdienst Twente geen (fysiek) milieutoezicht bij bedrijven gehouden. Wel zijn ter vervanging administratieve controles en zogenoemde gevelcontroles (vanuit de auto) uitgevoerd. Vanaf juni vinden weer fysieke controles plaats. Mede hierdoor zal het aantal milieucontroles uit het uitvoeringsprogramma 2020 niet worden gehaald; wel wordt prioriteit gegeven aan de meest risicovolle bedrijven.

Afval

In de eerste periode van de coronacrisis hebben veel de periode thuis gebruikt om zolders en schuren op te ruimen. Dit leidde tot wachtrijen bij het milieupark van Twente Milieu. Inmiddels is de situatie weer genormaliseerd.

Financiële toelichting

Tijdens een Bestuurlijk Overleg tussen VWS, VNG en GGD GHOR Nederland zijn afspraken gemaakt over het (aanvragen van) vergoedingen van extra kosten die de GGD maakt als gevolg van corona. Daarbij heeft de GGD aangegeven dat ze niet verwachten een beroep te doen op de gemeenten voor "inhaalzorg". Op dit moment liggen bepaalde onderdelen stil of bijna stil. Het inhalen van die activiteiten (als daar sprake van is) moet dan plaatsvinden binnen de bestaande formatie van de GGD.

Er zijn geen directe financiële gevolgen voor Haaksbergen in dit programma.

Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Maatschappelijke gevolgen

Woningbouw

De druk op de woningmarkt blijft ondanks de coronacrisis onverminderd hoog en lijkt tot op heden weinig te lijden hebben gehad van de crisis.

Omgevingsvergunningen

De effecten voor wat betreft de impact van coronacrisis en de vastgestelde maatregelen op de afdeling Ruimte en Bouwen zijn voornamelijk te zien bij het onderdeel 'vergunningen'. In vergelijking met de afgelopen 2 jaren zijn er tijdens de coronamaanden uitzonderlijk veel aanvragen om een omgevingsvergunning ingediend. De aanvragen hebben hoofdzakelijk betrekking op relatief kleineverbouwingen van woningen en leveren relatief weinig geld op; waardoor het financieel nauwelijks tot een effect leidt.

Verhuur gemeentelijk vastgoed

Enkele huurders hebben aangegeven dat ze gebruik willen maken van de mogelijkheid om een betalingsregeling te treffen voor de huur van de afgelopen maanden. Aangezien de huur alsnog voldaan dient te worden (of voor sportaccommodaties gecompenseerd gaat worden door het Rijk) verwachten wij geen financiële consequenties.

Gevolgen coronacrisis Puiencommissie

De Puiencommissie kent een zeer goede start in 2020. Het zijn met name de ondernemers met middelkleine bedrijven, die na een daling van hun omzet de plannen hebben moeten uitstellen.

Verlening opties en maatwerk bij kaveluitgifte, erfpacht en verhuur vastgoed

In het begin van de coronacrisis zijn de opties op kavels een tijd lang 'bevroren', zodat men de tijd had om hier een keuze in te maken. Bij bedrijfskavels is hier per geval een andere manier van coulanace toegepast. Inwoners die erfpacht en huur moeten betalen, kunnen dat in overleg gespreid betalen.

Handhaving coulanter en huiscontrole alleen bij nood

De begunstigingstermijn bij handhavingszaken is verlengd en huisbezoeken n.a.v. klachten en meldingen zijn tijdelijk gestopt. Bouwtechnische controles gaan wel door. Natuurlijk wordt er bij nood een uitzondering gemaakt.

Monitoren en reguleren drukte binnenstad

De gemeente werkt samen met politie en toezichthouders om de drukte in o.a. het horecagebied te monitoren en te reguleren.

Financiële toelichting

Er zijn geen directe financiële gevolgen voor Haaksbergen in dit programma.

Bijlage 2

Interbestuurlijk toezicht

Voortgang verbeteringen toezichtdomeinen

Het interbestuurlijk toezicht is een taak van de provincie. Zij beoordelen hoe een aantal medebewindstaken door gemeenten worden uitgevoerd. De systematiek die de provincie Overijssel hanteert, is gebaseerd op een bestuursovereenkomst, die de colleges van elke gemeente met Gedeputeerde Staten zijn aangegaan. Hoewel toezicht een beoordeling inhoudt, hanteert de provincie hierin de partnerschapsgedachte. Dat is goed merkbaar door de helpende hand die Haaksbergen mag ervaren, waarbij respect voor de eigen autonomie van de gemeente niet wordt vergeten.

Eind oktober heeft de burgemeester verslag gedaan van het IBT-gesprek dat dit najaar gevoerd is met de Commissaris van de Koning. Insteek van een dergelijk gesprek is de actuele stand van zaken op de verschillende toezichtdomeinen te bespreken. Bij de terugkoppeling van dat gesprek is toegezegd dat uw raad van de voortgang van de afspraken in de diverse domeinen in de reguliere verantwoordingsdocumenten op de hoogte wordt gehouden. Deze eindejaarrapportage is een dergelijk document.

Domein financiën

De begroting 2021 is op 4 november 2020 door uw raad vastgesteld en tijdig naar de provincie gestuurd. Hoewel ten tijde van het schrijven van deze eindejaarrapportage nog niet bekend is wat het oordeel van de provincie zal zijn is realistisch te melden dat wij verwachten dat het opgelegde preventief toezicht het komende jaar niet zal worden opgeheven. De begroting 2021 laat een positief resultaat zien. Dat geldt ook voor het meerjarenperspectief 2022 – 2024. Daarmee is aan een belangrijke voorwaarde voor een positieve beoordeling over de begroting 2021 voldaan.

Waarmee nog niet een voldoende wordt gescoord is de algemene reserve, die blijft ook in 2021 negatief en behoort ten minste € 3.000.000 te zijn. Dit is voor de toezichthouder redelijkerwijs voldoende om het preventief toezicht nog niet op te heffen. Het genoemde verbeterplan wordt nog verfijnd met ijkmomenten zodat goed inzichtelijk wordt welke acties nog nodig zijn.

Domein Wabo

Voor dit domein is een verbeterplan opgesteld en met inzet van de Omgevingsdienst Twente zijn verplichte documenten vastgesteld en opgeleverd. Het gaat daarbij om de jaarverslagen 2019 VTH (Vergunning, Toezicht en Handhaving) op de onderdelen van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), APV en bijzondere wetten. Het jaarverslag 2019 voor de milieutaken is eveneens opgeleverd. Verder wordt u vóór het eind van 2020 de geactualiseerde kwaliteitsverordening ter vaststelling aangeboden. Daarnaast wordt gewerkt aan het opstellen van het VTH-beleidsplan. Hierbij hebben wij intensief de capaciteit, inzet en risico's besproken en geprobeerd daarin een verantwoorde balans te vinden. De planning is dit VTH-beleidsplan, dat een termijn bestrijkt van 2021 – 2025, nog voor 1 januari 2021 in ons college vast te stellen. De verwachting is dat door het opleveren van de diverse verplichte documenten de score voor dit domein positiever wordt. Ons streven is van rood naar oranje en op termijn weer groen te scoren op dit domein.

Domein Archief

Uit het IBT-totaalbeeld blijkt dat er meerdere aandachtspunten zijn in dit domein die om een gestructureerde aanpak vragen. Het gaat dan om het klimaatbeheer in de archiefbewaarplaats, de vervolmaking van het kwaliteitssysteem en de voorbereiding uitbesteding archiefbeheer door derden. Ondanks dat onderdelen van de aandachtspunten te maken hebben met de businesscase uitplaatsing bedrijfsvoering stellen wij een plan van aanpak op voor de door de archiefinspecteur genoemde aandachtspunten en verdere verbeteringen in dit domein. De ambtelijke voorbereiding hiervoor is gestart.

Domein Wro

Zoals uit het verslag van het IBT-gesprek met de Commissaris van de Koning blijkt, zijn op dit domein, hoewel daar een groene beoordeling op zit zorgen geuit met name ten aanzien van de personele kwetsbaarheid. Dat heeft grotendeels te maken met het structurele gebrek aan handhavingscapaciteit.

Domein Statushouders

Op dit domein zijn geen moeilijkheden te verwachten

Domein Monumenten.

Op dit domein zijn geen moeilijkheden te verwachten